

Ana Karenina (1873 – 1876; Lev Nikolajevič Tolstoj; roman)

'Vse srečne družine so si podobne, vsaka nesrečna družina pa je nesrečna po svoje.'

Čas pred letom '73; precej po Napoleonu – proti francoska propaganda ni več tako močna; plemstvo govori rusko.

1. knjiga

1. del

1. poglavje

Pri Oblonskih je vladala zmeda. Stepan Arkadjič Oblonski – Stiva je prevaral svojo ženo Dolly s Francozinjo, ki je bila vzgojiteljica njunih otrok. Kljub temu, da je bil Stiva zaskrbljen, pa ženi ni pokazal, da obžaluje, kar je storil. Razočarana Dolly moža ni hotel več videti.

Opazke: Knez Stepan Arkadjič Oblonski - Stiva (34 let) je imel široka pleča, polno, negovano telo, bil je dobrodušen, čeden, dojemljiv za ljubezen, postaven liberelec – prilagajal se je, vera ga je dolgočasila, ostajal je ob osmih in se je rad ukvarjal s fiziologijo. Dolly – Darja Aleksandrovna; Stepanova žena (33 let), večno skrbljiva, zaposlena in po mnenju Stive omejena, ostarela, nič več lepa, ampak dobra mati. Skupaj sta imela 5 živih in dva mrtva otroka. ZIMA okoli 1870

2. poglavje

Med negovanjem (britjem) Stive, je pestunja Matrjona Filiminova, ki se je prikazala izza vrat, predlagala Stivi, naj stopi do svoje žene in se ji opraviči.

Opazke: za Stivo sta poskrbela sobar Matvej in brivec, s katerima je imel razvit prijateljski odnos. Prihodnji dan naj bi prišla Stivova sestra Ana Arkadjevna . Matrjona Filimonova je bila pestunja, s čvrstim in prijetnim glasom, ter s strogim, kozavim obrazom. Liberalna stranka, katere pristaš je bil Stepan je bila mnenja, da je vera samo uzda za barbarski del prebivalstva. Najstarejši sin Griša (imel zelo lepo pisavo), najstarejša hči Tanja.

3. poglavje

Zjutraj je najprej Stiva prebral liberalni častnik in spil kavo. Potem ko je Matvej Stivi naznanil, da je voz pripravljen, je Stiva po manjšem obotavljanju ali naj gre ali naj se pogovori z ženo vendarle stopil v njeno spalnico.

4. poglavje

Stiva je vstopil v ženino spalnico in Dolly prosil odpuščanja. Dolly, ki ljubila vsa potrta, mu je odkrito povedala, da se ji on gabi in da je zanj čisti tujec. Dolly je nato pomirila otročička, ki je najbrž padel in se vrnila v spalnico. Stiva je Dolly povedal, da pride njegova sestra Ana. To je Dolly zadržalo, da ni odšla k staršem s svojimi otroci.

Opazke: Dolly, oblečena v spalno jopico, je razmišljala, da bi moža zapustila, bila je zelo zbegana in polna trpljenja, jezna. Stiva ... 'mar devet let življenja ne more odkupiti minute?'

5. poglavje

Stiva se je odpravil na svoje službeno mesto. V svojem poklicu je bil zelo spoštovan, zahvaljujoč se svojemu dobrodušnemu značaju in vsem sorodnikom in prijateljem. Med sejo ga je nenapovedano obiskal star prijatelj Konstantin Levin, ki je bil s podeželja. Stiva je Levina predstavil svojima tovarišema Nikitinu in Grinjeviču kot delavca v zemski samoupravi. Toda Levin je nato razkril, da v zemstvu ne dela več, in še Stivi povedal, da se mora z njim pomeniti o nečem nujnem. Stiva je sklepal, da se Levin želi pogovoriti o njegovi svakinji Kitty Ščerbacki, saj je vedel, da je Levin zaljubljen vanjo.

Opazke: Stiva je bil zelo sposoben, a len in razposajen; načelnik v moskovski upravi, imel 6000 rubljev plače; ni občutil krivde za nobeno stvar, ki jo je storil; zelo enakopraven; imel črne lase, zelo lep; glavne lastnosti, ki so mu naklonile splošno spoštovanje v službi so bile njegova nenavadna prizanesljivost, popolna liberalnost in njegova popolna ravnodušnost do dela. Aleksej Aleksandrovič Karenin je bil mož Stivove sestre; imel je eno najpomembnejših mest na ministrstvu v Petrogradu. Levin je bil Stivin prijatelj iz prve mladosti; širokopleči mož, imel ovčjo kučmo in kodrasto glavo; brat Sergeja Ivanoviča Kozniševa; pametni možati obraz; zaljubljen v Kitty; 3 tisoč desetlin v karazinskem okrožju, mišičast in mlad.

6. poglavje

Levini in Ščerbacki sta bili dve stari moskovski plemiški družini v dobrih medsebojnih odnosih. Levin je v študentskih letih pogosto zahajal k Ščerbackim in se zaljubil v to družino, zlasti pa v Kitty. Zato je zdaj v Moskvo prišel z namenom, da jo zasnubi.

Opazke: Levinovi starši so bili pokojni; z bratom od Dolly in Kitty se je pripravljala na študij in se vpisala na univerzo; v ženski polovici družine Ščerbacki je videl popolnost. (str. 37: 4. odstavek)

7. poglavje

Levin se je v Moskvi nastanil pri Kozniševu, svojemu starejšemu bratu po materi, kjer je naletel na reševanje nekega filozofskega vprašanja med njegovim bratom in profesorjem filozofije. Skušal se je v pogovor vmešati, a je nato sklenil počakati, da profesor odide.

Opazke: Koznišev – Sergej Ivanovič; imel ljubeznivo hladen nasmeh, Levinov polbrat. Kraj – Moskva

8. poglavje

Brata sta se pogovorila o Levinovem načrtu, da bi obiskal nesrečnega brata Nikolaja, ki se je vrnil v Moskvo. Koznišev je Levinu odsvetoval obisk, saj je menil, da Nikolaju, ki je od bratov želel, da ga pustita pri miru, ni pomoči. Levin se je nato napotil h Kitty.

Opazke: Nikolaj Levin – pravi starejši brat Konstantina in polbrat Sergeja Ivanoviča, izgubljen človek, ki je zapravil skoraj vse imetje in občeval z najslabšo družbo, z bratoma je bil sprt.

9. poglavje

Levin se je napotil po stezi, k sankališčem in drsališčem, kjer je bil prepričan, da bo našel Kitty. Kitty je bila tam, kot pričakovano. Levin in Kitty sta uživala v družbi eden drugega. Levin je priznal, da si zaupa, kot drsalcu, kadar se ona opira nanj. Kittyino razpoloženje se je nenadoma spremenilo in Levina je poslala proč. Levin je nato razburjen potrto odšel na večerjo s Stivo.

Opazke: kraj – mestni park, čas – ob štirih, jasen, mrzel dan. Levin je bil izjemen drsalec. Kitty je imela kratke, mirne oči in čudovit nasmeh.

10. poglavje

Večerja v restavraciji Anglija je bil zelo luksuzna. Levin in Stiva sta jedla ostrige in pila namizno vino Nuits, ter šampanjec Cachetblanc. Stregel jima je Tatar. Levin je v pogovoru Stivi priznal, to kar čuti do Kitty in Stiva, ga je spodbudil z besedami, češ, da jima Dolly napoveduje trden zakon.

11. poglavje

Stiva je Levina opozoril na njegovega največjega tekmeca Vronskega. Levin se je naslonil nazaj in postal blede. Bil je prizadet. Kasneje ga je Stiva še vprašal, kaj misli o varanju, a te besede Levin enostavno ni hotel ne slišati ne razumeti.

Opazke: Vronski – sin grofa Kirila Ivanoviča Vronskega; najimenitnejši predstavnik petrograjske zlate mladine; strašno bogat in lep, imel je sijajne zveze, bil je krilni pobočnik, sila prijeten in dober fant; izobražen in zelo bistev, a čustveno prazen (ni poznal čustva ljubezni), ljubezen mater je zamenjal za ustrežljivost in spoštovanje.

12. poglavje

Med starši Kitty so se pričeli prvi resni pogovori o njeni prihodnosti. Knez (oče) je bil na Levinovi strani, mati pa na strani Vronskega. Kneginja ni mogla od nikogar izvedeti, kako zdaj možijo hčere. Francoske navade, po kateri starši odločajo o usodi otrok, niso prevzeli, vsi so jo obsojali. Angleška navada, ki jamči dekletom popolno svobodo, pa ne bi bil mogoča v ruski družbi. Naj so kneginji še tako dopovedovali, da morajo dandanes mladi sami odločati o svoji usodi, tega vendar ni mogla verjeti.

Opazke: Kitty – 18 let, pozimi je šele začela zahajati v družbo in doživela uspeh, vanjo so bili zaljubljeni vsi mladeniči; Levin materi ni bil simpatičen, prav tako ga ni razumela, niso ji bile pogodu njegove čudne in rezke sodbe, njegova nerodnost v družbi, njegovo divjaško življenje na vasi, dražilo pa jo je tudi to, da je Levin zahajal v njihovo hišo poldrugi mesec pa jo ni zasnužil; Vronski pa je bil sila bogat, pameten, ugleden, na poti k bleščeči vojaški in dvorni karieri, pa še očarljiv človek.

13. poglavje

Kitty je po obedu obujala prijetne spomine na Levina. Njegova ljubezen do nje jo je navdajala z veseljem. V spomine na Vronskega pa se je vrivalo nekaj nelagodnega. Toda brž ko je pomislila na prihodnost z Vronskim se ji je prikazala podoba sijajne sreče, prihodnost z Levinom pa se ji je zdela meglena. Strežaj je javil prihod Levina, in takrat je Kitty postala vsa blede, saj je vedela, da jo je prišel snubit, a ona vanj ni bila zaljubljena. Še preden mu je uspela povedati, kaj čuti do njega, jo je vprašal, če bi bila njegova žena. Povedala je, da to ne more biti zato je hotel oditi.

Opazke: Vronski – uglajen, miren, zelo prijazen in preprost. Levin je prišel malo prej, ker je hotel Kitty še najti samo.

14. poglavje

Levin je že odhajal, ko je nenadoma v sobo vstopila kneginja in spoznala, da ga je Kitty naposled le zavrnila. Mati je sedla in pričela pogovor z Levinom. Čez pet minut je v sobo vstopila še grofica Nordston, ki se ni ravno razumela z Levinom. Kasneje je prišel še Vronski. Levin je skušal ugotoviti s katerimi lastnostmi ga je premagal v bitki za Kitty. Dobrih in privlačnih lastnosti mu ni bilo težko zaslediti. Potem sta se Levin in Vronski spoznala in rekla nekaj besed na temo vrtečih miz. Ko je Levin hotel oditi pa je prišel še knez, ki je bil zelo vesel Levinovega obiska, Vronskega pa še pogledal ni. Naposled je Levin le odšel.

Opazke: grofica Nordston – Kittyina prijateljica, rumena, suha, bolehnna in živčna ženska z bleščečimi črnimi očmi; ljubila je Kitty in se izražala v želji, da bi se Kitty omožila po njenem idealu o sreči, torej z Vronskim; z Levinom sta bila na zunaj v prijateljskih odnosih, a sta prezirala drug drugega. Vronski – nevisok, krepko raščen mož, kostanjevih las z dobrodušnim lepim, nenavadno umirjenim in trdnim obrazom, prstriženi lasje, gladko obrta brada, popolnoma nova uniforma

15. poglavje

Zvečer je Kitty povedala materi o svojem pogovoru z Levinom, a kljub zavrnitvi je bila vesela, da je doživela snubitev. Kitty dolgo ni mogla zaspiti, saj ji je postalo hudo za Levina. V malem knezovem kabinetu pa sta se sprla knez in kneginja. Knez je njej očital, da mami k njim ženina in ji dejal, da je Levin tisočkrat boljši človek. Kneginja se je branila, češ da je Vronski, imeniten človek, ljubi Kitty in ona ljubi njega. Ko sta se prekrizala in poljubila, sta se soproga razšla, vendar sta čutila, da sta ostala vsak pri svojem mnenju.

Opazke: knez je kneginji očital, da v sebi nima ne ponosa ne dostojanstva, da sramoti in uničuje hčerko s podlim in bedastim svetovanjem.

16. poglavje

Vronski ni nikoli poznal družinskega življenja. Mati je imela veliko ljubezenskih zadevščin. Očeta se pa skoraj ni spomnil. V Moskvi se je zbližal s Kitty, ki ga je vzljubila, a niti pomislil ni na ženitev. Vendarle pa je začutil, da se skrivna duševna zveza med njim in Kitty utrdila, in da bo treba nekaj ukreniti. Počutil se je boljšega, čistejšega. Premislil je, kam vse bi jo mogel ubrati in na koncu sklenil, da gre domov.

Opazke: Kitty – mila, ugledna, nedolžna deklica. Način Vronskijevega občevanja s Kitty – speljevanje

17. poglavje

Vronski in Oblonski sta se naslednjega dne ob enajstih srečala na Petrograjskem kolodvoru. Oblonski je povedal Vronskemu, da je Levin dan prej zasnubil Kitty in Vronski se je ob spoznanju, da je Kitty Levina zavrnila izprsil in začel hoditi or in dol, saj se je čutil zmagovalca.

Opazke: Vronski je prišel čakati mamu, Oblonski pa sestro Ano. Aleksej Aleksandrovič Karenin, mož Ane – zelo pameten. Učen, božanski človek, izreden, nekoliko staroverski, čudovit. Stiva je menil, da je Levin zelo živčen in katerikrat tudi neprijeten, zato pa zna biti včasih tudi prijeten, imel je pošteno, odkrito natura in srce kot zlato.

18. poglavje

Preden je Vronski našel svojo mamo se je spogledal z žensko za katero se mu je zdel, da jo od nekoder pozna. Kmalu je ugotovil, da je to bila Ana, katero je pričakal Oblonski. Vsi štirje so nato bili priča strašljivi nesreči čuvaja, ki ga je povozil vlak. Preden so se razdvojili je Vronski ženi pokojnega čuvaja, ki je bil edini rednik številne družine, dal 200 rubljev.

Opazke: Ana – zelo lepa, izbranost in krotka ljubkost v njeni postavi, mili obrazek, bleščeče sive oči, goste trepalnice, živahnost na njene licu, rdeče ustnice.

19. poglavje

Dolly je sedela v mali sprejemnici in učila Grišo brati. Obenem pa je pričakovala prihod Ane. Z Ano sta se dotaknili zelo razburjajoče teme, torej Stivino varanje. Ana je Dolly dejala, da je Stiva zelo skesan, ter da ga je sram pred otroki in da ga je Dolly, ki jo ljubi, tako prizadel. Ana ji je nato še povedala, da bi mu sama odpustila, vendar ne bi bila več enaka.

Opazke: Griša – svetlolas, podoben očetu. Čeprav je Dolly možu sporočila, da ji ni mar ali Ana pride ali ne, je bilo vse pripravljeno in je z vznemirjenjem čakala prihod svakinje. Dolly je mislila, da je bila edina, ki jo je Stiva kadarkoli poznal; meni, da je izgubila mladost in lepoto; kljub vsem Dolly še vedno ljubi staro ljubezen do njega.

20. poglavje

Ves tisti dan je Ana ostala pri Oblonskih. Bratu je poslala pismo naj kosi doma in tako je Stiva jedel doma. Žena je govorila z njim in ga tikala, toda bila sta še vedno odtujena drug od drugega. Ni bilo govora o ločitvi, kar je Stivi dajalo upanje, da se bosta pomenila in spravila. Ko je Dolly po kosilu odšla v svojo sobo, je Ana Stivi rekla, naj gre do nje in mu zaželela srečo. Ana pa se je vrnila na divan in sedla med otroki, ki so jo že vzljubili in so se z njo radi igrali. Ana je povprašala Kitty glede plesa in ji še povedala, da je vso pot tja govorila z materjo Vronskega in da meni, da je Vronski čudovit človek. Kitty se ji je zdela nekam nezadovoljna zato je Ana spremenila temo pogovora.

Opazke: Kitty, ki je prišla k Oblonskim takoj po kosilu, je bilo strah, kako jo bo Ana sprejela, a zdelo se je, da ji je bila všeč. Ana se Kitty ni zdela kot uglajena dama ali mati osemletnega dečka, temveč kot dvajsetletna deklica zaradi gibkosti njenih kretenj, svežine in živosti na njenem obrazu.

21. poglavje

K čaju za odrasle, je prišla tudi Dolly in nekaj časa kasneje tudi Stiva. Ana, ki se je spraševala ali je bila sprava ali ne, je lahko iz pogovora razvidela, da je nastala popolna sprava zato je bila zelo ponosna nase, saj je vedela, da je bila sprava plod njenega dela. Ob pol desetih zvečer se je pri Oblonskih odvijal posebno vesel in prijeten družinski klepet. Nenadoma pa je nekdo pozvonil. Ana je šla mimo stopnic po album s sličico njenega kodrastega Serjože in na vratih zagledala Vronskega. Na njegovem obrazu se je pokazalo nekaj osramočenega in preplašenega. Ko je Stiva prisedel nazaj k mizi, je ostalim povedal, da je Vronski prišel naznaniti prihod znamenite osebe v Moskvo, a da za nobeno ceno ni želel vstopiti. Kitty je mislila, da edino ona ve zakaj ni želel vstopiti – ker je bila tam Ana.

Opazke: Dolly je bila do moža po stari navadi rahlo posmehljiva, Stiva pa je bil zadovoljen in vesel, vendar prav toliko, da ne bi pokazal, da je zdaj, ko mu je bilo odpuščeno, pozabil svojo krivdo.

22. poglavje

Ples se je začel. Kitty se je z materjo pripravljala (popravljala si je obleko, toaleta, pričeska), nosila je obleko v tilu, v čipkah, visoko pričesko, okrašeno z vrtnico in dvema listoma, in naposled vstopila. Prvo četvorko je Kitty obljubila Vronskemu, drugo pa golobrademu fantu v pretirano spodrezanem telovniku. Ob vstopu je Kitty že bila oddana za valček. Poprosil jo je najimenitnejši kavalir Jegoruška Korsunski, s katerim je odplesala do Ane, ki je nosila črno obleko. Tja je prišel tudi Vronski, a mu je Ana, ki jo je medtem z ples poprosil Korsunski ni vrnila pozdrava. Kar je Kitty precej čudilo, je bilo to, da je ni poprosil za en valček.

Opazke: JegoruškaKorsunski – prvi kavalir plesne hierarhije, znameniti plesni reditelj in ceremoniar, poročen, lep, postaven.

23. poglavje

Vronski in Kitty sta se nekajkrat zavrtela v valčku. Ko sta plesala prvo četvorko je bila Kitty prepričana, da bosta plesala tudi mazurko. Ko pa je Kitty plesala zadnjo četvorko z enim izmed mladih pustežev, se je znašla nasproti Vronskega in Ane. Videla je, da je Ana bila pijana vina strmečega občudovanja, ki ga je vzbujala. Videla je drhteči, vzplamevajoči blesk oči, videla smehljaj sreče in razburjenja, ki je je nehote pregibal ustnice, videla premišljeno ljubkost, točnost in lahkotnost njenih kretenj. Bila je taka zaradi njega. Kitty je doživela trenutek obupa in groze, ko je spoznala, da je zavrnila pet plesalcev (prepričana, da bo mazurko plesala z Vronskim), toda zdaj ne bo plesala mazurke. Zamaknila se je v kot majhne sprejemnice, kjer jo je našla grofica Nordston in naročila Korsunskemu naj pleše z njo. Kitty je videla Vronskega in Ano malone nasproti in čim bolj ju je videla, tem bolj je bila prepričana, da je njena usoda zapečateni. Ana pa se je nato odpeljala domov.

Opazke: Kadar je Vronski govoril z Ano, se ji je v očeh prižgal radosten lesk in smehljaj sreče ji je nabiral rdeče ustnice; Ana je bila očarljiva v svoji preprosti črni obleki, polne roke z zapestnicami, čvrst vrat z biserno ogrlico, skodrane lase, lahkotni gibi rok in nog, lep, živahen obraz.

24. poglavje

Levin je premišljeval, kaj je bilo v njem odbijajočega. Razlagal si je, da drugače ne bi moglo biti, zato si nima kaj očitati. Odločil se je obiskati brata Nikolaja. Levin je čutil, da Nikolaj v duši, kljub svojemu nespodobnemu življenju, ni bil nič slabši od tistih, ki ga prezirajo. Svojega brata je naposled le našel popolnoma spremenjenega v družbi prijatelja Krickega in življenjske tovarišice Marje 'Maše' Nikolajevne, ki jo je Nikolaj vzel iz javne hiše, a dal jasno vedeti, da jo ljubi in spoštuje in, da če to Levinu ni všeč lahko odide. A Levin je ostal.

Opazke: Nikolaj je bil še bolj suh, kot pred tremi leti, ko ga je Levin nazadnje videl; na sebi je imel kratko suktnjo; tudi njegove roke in široke kosti, so se zdaj zdele še večje; lasje so se mu zredčili, isti ravni brki so mu viseli na ustnice, iste oči so začudeno in prostodšno zrle na obiskovalca; bolehnj jetični obraz, veliko popival (vodke).

25. poglavje

Nikolaj je Levinu pričel pripovedovati, da so se začeli lotevati novega podjetja – proizvodjalne zadruga. Ustanavljali so ključavničarsko zadrugo v vasi Vozdrem v Kazanski guberniji. A, ko je Levin vprašal

zakaj ustanovljajo zadrugo v vasi, kjer je že tako dovolj dela se je Nikolaj razburil. Kricki je odšel. Šele, ko se je Maša vrnila s hrano in pijačo, se je umiril in priznal, da je vesel, da spet vidi brata. Levin in Maša sta Nikolaja pijanega spravila spat, Maša pa je obljubila Levinu, da mu bo pisala, če bi bila sila, in da bo nagovarjala Nikolaja, naj se preseli k njemu.

Opazke: očitno je bilo sovraštvo med Nikolajem in Sergejem Ivanovičem. Konstantin je Nikolaju povedal, da mu je več do prijateljstva z njim kot pa s Sergejem, ker... (ni mogel povedati; ker je Nikolaj nesrečen in potrebuje prijatelja)

26. poglavje

Zjutraj je Konstantin Levin odpotoval iz Moskve in zvečer je prispel domov. Doma ga je najprej sprejela stara varuška Agafja Mihajlovna. Oskrbnik mu je povedal, da se je ajda v novi sušilnici zasmodila, kar ga je precej vznemirilo. A spoznal je tudi to, da se je Pava, njegova najboljša, draga, na razstavi kupljena krava, otelila. Zato je hitro v kravji hlev odšel pogledat teličko.

Opazke: Levinov kabinet – jelenji rogovi, police s knjigami, ogledalo, peč z dušnikom, očetov divan, velika miza, na mizi odprta knjiga, razbit pepelnik in zvezek z njegovo pisavo (ko je videl vse to, ga je obšel dvom ali bo sploh mogel uvesti novi red, o katerem je sanjaril).

27. poglavje

V malo sprejemnico, kjer je Levin s knjigo v roki sedel na naslanjaču, mu je Agafja prinesla čaj. Medtem, ko je bral, je obenem tudi poslušal Agafjo, ki je neprestano klepetala. Nato je stara Laska (psica) prišla pozdravit Levina in sunila svojo glavo pod njegovo roko, da jo je pobožal. Agafja pa je le dodala, da je Laska pes in pol, da ve, da je prišel gospodar in mu je težko.

Opazke: Levinova hiša je bila velika in v celoti ogrevana, čeprav se je to Levinu zdelo napačno. Levin se svoje bodoče žene ni mogel zamišljati drugače kot obnovitev očarljivega, svetega ideala ženske, kakršna je bila zanj njegova mati.

28. poglavje

Po plesu je Ana brzojavila možu, da se še isti dan odpelje iz Moskve. Stiva in Kitty nista kosilila pri Oblonskih. Ana je Dolly priznala, da je zaradi nje tisti ples za Kitty bil muka in ne radost. Dolly je dojela, da sta se Vronski in Ana morda zaljubila. Ani se je zahvalila in obljubila, da nikoli ne bo pozabila, kar je storila zanjo, medtem pa je domov prispel še Stiva, rdeč in vesel, dišal je po vinu in cigarah.

Opazke: Ana – vsakdo ima v duši svoje skeletonske – skrite hibe. Ob pomisleku na Vronskega je Ana zardela do ušes, do skodranih črnih laskov na vratu.

29. poglavje

Ana se je z zadovoljstvom namestila za vožnjo, saj je vedela, da bo naslednji dan videla Serjožo in Alekseja Aleksandroviča in bo vse po starem. Na vlaku je skušala brati knjigo, a jo je celo pot nekaj motilo (hrup ljudi, ki so hodili po vlaku, klepetanje žensk na vlaku, sneg, ki ga je metalo na okno, itd.). Naposled je dojela, da je vlak pripeljal na postajo zato je stopila ven, da se je nadihala svežega zraku.

Opazke: Ana je preletela spomine iz Moskve in se prepričevala, da jo nima biti ničesar sram, toda čutila je, da se ji živci, kakor strune, bolj in bolj napenjajo na nekakšna vrteča se kolesa; čutila je, da se ji oči vedno bolj razpirajo, da ji prsti na rokah in na nogah živčno trzajo, da ji znotraj nekaj jemlje sapo in da jo vse podobe in vsi glasovi v zibajočem se somraku slepijo in glušijo.

30. poglavje

Ko se je Ana že hotela vrniti na vlak je zagledala Vronskega. Sprva je skušala ugotoviti, če prav vidi, ampak zagledala je spet tisti izraz na njegovem obrazu, ki jo je prejšnjo noč tako ganil. Ana ga je vprašala, zakaj potuje in Vronski ji je odgovoril, da zato, da je tam, kjer je ona. Ana je Vronskemu povedala, da bo te besede skušala pozabiti in se je usedla nazaj na vlak. Ta njuni pogovor jo je begal in osrečil hkrati, kajti dojela je, da ju je pogovor zbližal. Ko se je zdanilo so bili že v Petrogradu, kjer jo je pričakal njen mož.

Opazke: mož Ane je, ko jo je zagledal, stopil do nje, ustnice je upogibal v svoji vajeni porogljivi nasmeh in z velikimi utrujenimi očmi jo je gledal v obraz. Ko je Ana prestregla njegov pogled jo je nekam neprijetno zaskalelo pri srcu, kakor da je mislila, da ga bo našla drugačnega.

31. poglavje

Vronski vso noč ni poskušal niti zaspati, čutil je, da je na Ano naredil vtis. Počutil se je kot car, in na vse ostale na vlaku je gledal kot predmete in ne ljudi. V Petrogradu je Vronski stopil do Ane in njenega moža, ter tako spoznal Alekseja Aleksandroviča. Ano je v bližini moža zagledal stesnjeno in si dopovedoval, da ga (moža) ne more ljubiti. Preden se je Vronski poslovil od Ane in Alekseja, je Ani dejal, da upa, da jo bo smel, kdaj obiskati.

Opazke: Ko je Vronski stopil z vlaka, še preden je videl Ano, je zagledal njenega moža. Vedel je, da ima Ana moža ni pa verjel v njegov obstoj.

32. poglavje

Prvi, ki je Ano doma sprejel je bil njen sin Serjoža. Ana je doživela skoraj telesni užitek, ko je bil poleg nje in jo ljubkoval. Nato je prišla grofica Lidija in kasneje še Anina prijateljica, ki ji je povedala vse mestne novice. Aleksej je bil v ministrstvu in Ana je ostala sama s Serjožo. Počutila se je spet trdno in neoporečno. Menila je, da Vronskega nima smisla omenjat možu, češ da je to nepomembno.

Opazke: Serjoža – očarljiv s svojimi svetlimi kodri, modrimi očmi in s polnimi, ravnimi nožicami v čvrsto napetih nogavicah, imel je prostodušni, zaupljivi in ljubeči pogled. Grofica Lidija – visoka, polna, ženska z nezdravo rumenkastim obrazom in s čudovitimi, zamišljenimi črnimi očmi,

33. poglavje

Aleksej Aleksandrovič se je ob štirih vrnil iz ministrstva in se naravnost napotil v svoj kabinet, kjer je sprejel čakajoče prosilce in podpisal nekaj spisov. Pri kosilu, ki je bil točno ob petih, je Aleksej z ženo pokramljal o tem, kako je bilo Moskvi. Po obedu je Aleksej odšel v svet, Ana pa je ostala doma. Ana je moževo vrnitev pričakala z angleškim romanom ob kaminu. Aleksej se je vrnil točno ob pol desetih. Vsak večer je ne glede na službene obveznosti bral, da se je sproti seznanjal s kulturnimi novostmi. Ana je, medtem ko je Aleksej bral Pesmi pekla, napisala pismo v Moskvo. Točno ob 12 – ih je Aleksej

stopil k njej umit, počesan in s knjigo pod pazduho, ter ji je rekel, da je čas, da gre spat. Tako se je tudi slekla in odšla v spalnico.

Opazke: v življenju Alekseja Aleksandroviča je bila vsaka minuta oddana in opredeljen; da je zmozel opraviti vse, kar ga je čakalo vsak dan, se je držal najstrožje točnosti; 'Brez naglice in brez oddiha' je bilo njegovo geslo. Ana si je govorila, da je le dober, pošten človek in izreden v svoji stroki, kakor, da ga je branila pred nekom, ki ga obtožuje in trdi, da ga ni mogoče ljubiti. Ko je Ana vstopila v spalnico, na njenem obrazu ne samo, da ni bilo tiste živahnosti, ki se je ves čas njenega bivanja v Moskvi kar sipala iz njenih oči in iz njenega smehljaja – nasprotno, zdelo se je, da je ogenj v njej zdaj pogasnil, ali pa se je zamaknil nekam daleč.

34. poglavje

Ko je Vronski odhajal iz Petrograda, je pustil veliko stanovanje svojemu prijatelju Petrickemu. Ob vrnitvi domov je Vronskega Petricki pozdravil v družbi baronice Chilton in ritmojstra Kamerovskega. Vronski je bil takoj deležen veselega čeblanja baronice, kateri je pritrjeval, ji dajal napol šaljive nasvete in nasploh mahoma poprijel svoj vajeni ton s tega kova ženskami. Kasneje je še Petricki Vronskemu povedal zanimivo novico o Buzulukovu, katera ga je pošteno nasmejala. Potem je Vronski opravil še nekaj obiskov, z namenom, da se uvede v tisti svet, kjer bi mogel srečevati Ano.

Opazke: v njegove petrogradskem svetu so bili ljudje razdeljeni na dve zelo različni zvrsti. V prvi so bili prostaški, bedasti, smešni ljudje, ki so verovali, da sme mo živeti samo s tisto s katero je poročen, da mora biti dekle nedolžna, žena sramežljiva, mož trden, vzdržen in možat, da je moral vzgajati otroke in si z delom služiti vsakdanji kruh, plačevati dolgove itd. »starokopitneži«. Bila pa je še druga zvrst ljudi, pravih ljudi, med temi si moral biti predvsem eleganten, lep, velikodušen in vesel, brez zardevanja si se moral predajati sleherni strasti iz vsega drugega pa si se moral norčevati.

2. del

1. poglavje

Kittyino zdravje je postajalo slabše bolj, ko se je bližala pomlad, zato je h koncu zime bil pri Ščerbackih zdravniški posvet. Zdravnik je na koncu sklenil, da je vprašanje, kako izboljšati hranitev in okrepiti živce in se odločil za zdravljenje s slatino. Zdravnik je tudi dovolil Kitty potovanje v tujino, ki bi poudarilo spremembe navad, oddaljitev od življenjskih razmer, ki budijo razne spomine in poleg tega je to bila materina želja. Po doktorjevem odhodu je bilo kot, da se je zgodilo nekaj veselega. Tako Kitty kot mati sta bili boljše volje.

Opazke: Kitty – shujšana in rdeča zaradi prebite sramote s posebnim leskom v očeh; njena bolezen in zdravljenje sta se ji zdela bedasta, kar smešna; vedela je, da se je ni lotevalo nobeno tuberkulozno stanje temveč jo je mučilo dejstvo, da je zavrnila Levina, ki jo je ljubil, za Vronskega, ki se je zaljubil v Ano.

2. poglavje

Ko je doktor odšel, je domov prišla Dolly, ki je izvedela, da njena sestra odhaja z doma. Kneginja je Kitty tolažila, s tem, da je krivila Vronskega, o katerem je sprva imela dobro mnenje. No knez pa je krivdo pripisal kneginji, ker je želela, da se Kitty omoži z Vronskim. Na koncu pa je Dolly materi

povedala, da je Kitty zavrnila Levina, ko jo je ta zaprosil, in da bi se Kitty poročila z Levinom, če Vronskega ne bi bilo. To spoznanje je kneginjo presenetilo in razjezilo.

Opazke: Dolly & Kitty – najboljši prijateljici. Kitty se je vedno zdelo, da jo oče razume bolj kot vsi drugi v družini, čeprav je malo govoril z njo. Kot najmlajša hči je bila očetova ljubljenska in zdelo se ji je, da mu ljubezen do nje, daje pronicljivost. Ko je Kitty v solzah zbežala ven, je Dolly s svojim materinskim, družinsko izkušenim pogledom sprevidela, da je potrebna ženska pomoč in se je pripravila, da to stori ona.

3. poglavje

Dolly je odšla v Kittyin mali kabinet, v njeno čedno rožnato sobico, polno punčk, da bi se pomenila o Kittyini nesreči. Dolly je Kitty dejala, da Vronski ni vreden, da zaradi njega tako trpi. Kitty je Dolly priznala, da se ji zdi, kot da jo mati in oče vlačita po raznih plesih le zato, da bi jo omožila in da se ji vsaka reč prikazuje v kar najsurovejši in najostudnejši luči. Kitty je sklenila, da se bo preselila k sestri, kjer bo stregla otrokom, ker je eden izmed njih imel škrlatinko. Toda Kitty se zdravje ni popravilo in na veliki post so Ščerbacki odpotovali v tujino.

Opazke: Ko je Dolly hotela od Kitty izvedeti resnico o tem, kar se je zgodilo med njo in Levinom je Kitty razdražena dejala, da je toliko ponosna in da nikoli ne bo storila tega, kar počne ona (Dolly) – nikoli se ne bo vrnila k človeku, ki se ji je izneveril in zaljubil v drugo; s temi besedami je Kitty zadela Dolly naravnost v srce.

4. poglavje

Petrograjski višji krog je bil zaključen; vsi so se poznali med seboj in se obiskovali. Ana je imela prijatelje v treh različnih manjših krogih. Prvi krog je bil služben, uradni krog njenega moža, krog njegovih sodelavcev in podrejenih. Drugi krog je bil krog, ki je Alekseju Aleksandroviču pomagal do njegove kariere. To je bil krožek starih, nelepih, čednostnih in pobožnih žensk in pametnih, učenih in častihlepnih moških, Središče tega kroga je bila grofica Lidija Ivanovna. Ani je po vrnitvi iz Moskve ta krog postal neznosen (zdelo se ji je, da se ji tam vsi pretvarjajo zato se ga je tudi ogibala). Tretji krog je bil velik svet – svet plesov, gostij in razkošnih oblek, svet, ki se je z eno roko držal dvora. S tem krogom je bila Ana povezana po kneginji Betsy Tverski. Sprva se je Ana tega kroga izogibala nato pa je zahajala le v ta svet, ker se je tu gibal Vronski. Vsakič ko sta se srečala ji je Vronski govoril o ljubezni. Vsakič ji je vzplamenela sijoča živahnost, kot takrat v vagonu, ko sta se srečala prvič. Ko je v gledališču pela slavna pevka je bil ves veliki svet tam. Ko je Vronski s svojega sedeža zagledal sestrično Betsy, ji je prišel blizu in od tam tudi gledal Ano. Betsy mu je namignila, da se Ana na skrivaj zanima za njega. Vronski je imel nato sestanek v francoskem gledališču, a ga je Betsy še malo zadržala, da ji je povedal o nekem pobotanju.

Opazke: Ana jih je poznala vse, vedela, je kakšne navade in kakšne slabosti ima ta ali oni in kje koga čevelj žuli (1. Krog). Toda ta krog vladnih moških in zanimanj je ni mogel pritegniti, zato se ga je ogibala. Betsy Tverski – žena Aninega bratranca, ki je imela sto dvajset tisoč rubljev letnih dohodkov in ki je Ano, že ko se je prvič prikazala c družbi močno vzljubila; iz Lidije pa se je norčevala; rojena je bila Vronski in tako sestrična Alekseja Vronskega. Ani je ob pogledu na Vronskega zasijala radost v očeh, nasmeh na ustnicah, ugotovila je, da jo le še to zasledovanje Vronskega mika v življenju. Vronskega ni bilo sram, da pogleduje za omoženo žensko, bilo mu je v ponos.

5. poglavje

Pravil ji je kako je reševal polka, ko sta dva častnika užalila ženo nekega svetnika. Častnika sta bila v isti hiši v spodnjem nadstropju na poslovilni zabavi, kjer sta se napila in nato s pismom odšla k tej ženi. Mož z zaliscami kot klobase se je hudo razjezil in Vronski je prišel reševati spor s sovjim diplomatskim darom. Nato je Vronski odšel v francosko gledališče, kjer je imel sestanek s poveljnikom polka, ki ni zamudil nobene predstave v Fr. gledališču. In prav tako je razlagal, kako sta častnika Petricki in knez Kedrov užalila ženo svetnika Wendena. Ko mu je povedal zgodbo, kako je miril svetnika in se opravičeval v imenu obeh, je poveljnika nasmejal prav tako, kot je nasmejal Betsy.

Opazke: Wenden – mož, ki ima zalisce kot klobase in je bil rdeč kot kuhan rak. Oba častnika sta bila v eskadronu Vronskega in sta vedno bila vključena v škandale. Poveljnik je prav zato poslal Vronskega umiriti zadevo, ker je vedel, da je Vronski pameten človek.

6. poglavje

Ko je kneginja Betsy zapustila gledališče še pred koncem, je odšla v veliko sprejemnico kamor je naročila čaj. Pred njeno hišo na Veliki Morski so se ustavljale kočije in debeli vratar jih je spuščal noter. Gostiteljica je sedla za samovar, kjer se je zoral en krog, drugi pa okoli lepe žene (nekega poslanika) v črnem žametu. V oba pogovora se je vtikala kneginja Mjahka. Govorili so o igralki v operi in opravljali Karenina. Nato pa je prišel še Vronski, ki se je sproščeno vključil v pogovor.

Opazke: Mjahka – debela, rdečelična blondinka, slovela po prostodušnosti in robotosti; njene besede so vedno učinkovale; zelo je imela rada Ano. Mož Betsy – dobrodušen debeluh in strasten zbiralec bakrorezov.

7. poglavje

Prišla je Ana, ki je odšla do gostiteljice in ji stisnila roko. Govorili so o ljubezni, kjer je izstopal predvsem Vronski. Ana se je razjezila na Vronskega, potem ko mu je povedala za Kitty, ki je bila zelo bolna. Nato pa je Ana vstala in se usedla za mizico malo stran od drugih. Hitro se ji je pridružil Vronski, s katerim sta se pogovarjala o njegovi ljubezni do nje. Ana ga je prosila, naj se gre opravičiti Kitty v Moskvo. V dvorano je vstopil tudi Aleksej Aleksandrovič in šel naravnost h gostiteljici. Betsy je postalo neprijetno, ker sta bila Vronski in Ana posebej, zato je stopila do njiju. Aleksej je kmalu odšel, Ana pa je ostala na večerji. Vronski, ki je čutil, da ju je ta večer z Ano zbližal, je pospremil Ano do kočije.

Opazke: ko je v dvorano prišla Ana, je Vronski na obrazu dobil nenavaden, nov izraz; radostno, nepremično in obenem plašno je zrl vanjo. Aleksej Aleksandrovič ni niti enkrat pogledal proti Ani in Vronskemu ter se ni dal motiti v zanimivi stvari, o kateri je začel govoriti.

8. poglavje

Alekseju Aleksandroviču se ni nič nenavadno zdelo, da se je njegova žena pogovarjal z drugim, je pa opazil, da se je to zdelo čudno drugim, zato je sklenil, da se bo z njo pomenil glede tega. Ko je Aleksej Aleksandrovič, čeprav ni bil ljubosumen, začel premišljevali o tej novi okoliščini, se mu je to zazdelo hudo zapleteno in težavno. Hodil je gor in dol z rokami sklenjenimi za hrbtom, ter premišljeval, kaj bo

rekel ženi. Ko je po lahnih korakih na stopnicah začutil, da prihaja Ana, ga je vendarle obšel strah pred tem odkritim pogovorom.

Opazke: prvič je pomislil, da Ana lahko ljubi nekoga drugega. Aleksej Aleksandrovič ni bil ljubosumen, ker po njegovem prepričanju ljubosumnost ženo žali; ženi moraš zaupati.

9. in 10. Poglavlje

Ko je Ana zagledala moža je vzdignila glavo in se nasmehnila. Aleksej Aleksandrovič ji je rekel, da se mora pogovoriti z njo, kar je Ano začudilo. Kakorkoli je obračal besede, nikakor ni povedal tistega, kar si je prej zamislil. Rekel ji je naj mu odkrito pove, če je vedela, da ga skrbi le zato, ker se drugim zdi nespodobno, da sta bila z Vronskim skupaj odmaknjena od drugih. Od tiste noči se je začelo za Ano in Alekseja Aleksandroviča novo življenje. Ana je zahajala v družbo ter se povsod srečevala z Vronskim. Aleksej Aleksandrovič pa se je čutil neogljjenega. Vsakemu prizadevanju, da bi jo izzval na odkrit pogovor, se je izognila. Ko pa je začel govoriti z njo ni govoril z njo ne tistega in ne tako kot je hotel.

Opazke:

V postelji je Ana mislila na Vronskega, videla ga je pred seboj in čutila, kako ji ta misel buri srce in ga polni z grešno radostjo. Ana je govorila, kar ji je prihajalo na jezik in ko se je poslušala, se je sama čudila, kako zna lagati. Aleksej Aleksandrovič se je počutil, kot bi sklanjal glavo in čakal na sekiro, ki je bila, to je čutil, že vzdignjena nadenj.

11. poglavje

Ta želja, ki sta si jo Vronski in Ana tako želela, je bila uresničena. Toda Ana se je počutila osramočeno, čutila se je zločinsko in krivo, da ni mogla nič drugega, kot pa da prosi odpuščanja. Ano so se lotevala različna čustva (radost, sram...). Sanjal je, da ob njej ležita tako Vronski kot Aleksej Aleksandrovič in da jima je smehoma razlagala, da je tako vse bolj preprosto in da so zdaj vsi zadovoljni in srečni.

Opazke: Vronski je čutil, kot čuti morilec b telesu, ki mu je vzel življenje. Ana – »Ničesar nimam več, samo tebe. Ne pozabi tega.«

12. poglavje

Prvi čas po vrnitvi iz Moskve, si je Levin govoril, da bo bolečina, ki mu jo je zadala Kitty s tem, ko ga je zavrnila, minila. Toda minili so trije meseci in Levin ni postal ravnodušen do nje. Nestrpno je čakal novico, da se je omožila, a novice ni bilo. Prišla je pomlad in Levin se je trdno odločil, da samostojno uredi svojo samotno življenje. Že februarja je dobil pismo Marje Nikolajevne, da se bratovo (Nikolajevo) zdravstveno stanje slabša, zato je odpotoval v Moskvo, da je brata pregovoril, da je odšel na tuje v toplice. Čeprav je kazalo, da se prava pomlad še ne bo razmahnila, je na veliki ponedeljek potegnil topel veter, ki je prinesel močan topel dež, na kar je zasijalo sonce in prava pomlad je naposled prišla.

Opazke: Levin je z Agafjo Mihajlovno razpravljajal o fiziki in filozofiji.

13. poglavje

Levin se je obul in se odpravil na obhod svojega gospodarstva. Pomlad je čas načrtov in zamisli. Levin si je z užitkom ogledal letošnji prirastek, ki je bil nenavadno dober. Poslal je po oskrbnika in ga oštel, saj ga je jezilo, da se ponavlja večna nemarnost v gospodarstvu. Izvedel je, da se bili pozimi nepotrebne lese zanesli v konjušnico in da so se tam polomile, ker so bile prerahlo zbite. Nato je Levin naročil oskrbniku še nekaj stvari, ki je hotel, da so opravljene in odjahal po blatnem dvorišču skozi vrata in na polje. Polje je bilo zorano imenitno. Vse je bilo čudovito, vse samo veselje. Levin se je nato odpravil proti domu, da bi brž pokosil in si pripravil puško za zvečer.

Opazke: oskrbnik – Vasilij Fjodorovič. Oskrbnik je pazljivo poslušal Levina in očitno si je prizadeval, da bi gospodarjeve načrte vneto sprejel, vendar je poslušal s tistim brezupnim in pobitim obrazom, ki je bil Levinu tako dobro znan in ga je vselej tako razdražil.

14. poglavje

Ko je Levin prišel blizu domače hiše je zaslišal kraguljčke. Vedel je, da je moral prav tisti trenutek prispeti vlak iz Moskve. Ugledal je Stivo, ki ga je prišel obiskat in si rekel sam pri sebi, da bo zdaj izvedel, če se je Kitty omožila in če ne, kdaj se bo. Skupaj sta kosila, a Stiva ni rekla niti besedice o Kitty in Ščerbackih. Pripravila sta se in se na konjih odpravila na lov na kljunače.

Opazke: Stiva je prišel Levina obiskat, nad kljunače, in prodat gozd v Jergušovem (gozd je nameraval prodati Rjabininu, s katerim je Levin že imel opraviti pozitivno in definitivno.

15. poglavje

Ko sta prišla do gozda, je Levin stopil z voza in odpeljal Stivo v kot mahovne, močvirne rese, kjer je sneg že skopnel, sam pa se je vrnil na drug konec. Napela sta petelina in poslušala. Levin je s pogledom šinil na desno, šinil na levo, in prav pred njim se je prikazala leteča ptica. Prav tisti hip, ko je Levin pomeril, je izza grma, za katerim je stal Oblonski švistnil rdeč blisk; ptica se je kot strela spustila nizdol in znova vzletela. Spet je švistnil blisk in počil strel; ptica je zatreperila s krili, za hip obstala in težko tlesnila na mokra tla. Laska je ubito ptico brž prinesla gospodarju. Lov je bil imeniten. Stiva je ustrelil še dva in tudi Levin dva. Ko se je temnilo je Levin iznenada Stivo vprašal, če se je Kitty že omožila. Kar je izvedel ni pričakoval; hudo mu je bilo zanjo, ko je izvedel, da je bolna.

Opazke: Pogovor o Kitty je prekinil leteči kljunač, ki sta ga kar oba zadela.

16. poglavje

Ko sta se vračala domov, je Levin Stivo izprašal vse, kar ga je zanimalo o Kitty in o namenih Ščerbackih. Levina je, kar je izvedel ogrelo, saj je sedaj spet lahko upal. Nato je Stiva povedal, da ima namen gozd prodati Rjabininu za 38 tisoč rubljev, kar se je Levinu zdelo, kot da bi ga prodal zastonj. Kljub svarilu Levina naj s prodajo gozda še malo počaka, je Stiva kmalu po Rjabininovemu prihodu sklenil posel, kot je že prej mislil.

Opazke: Rjabinin – visok, suhljat dedec srednjih let, brkat z obrito, štrlečo brado in s kalnimi, boljšečimi očmi; oblečen je bil v moder, pod zadnjico zapet površnik z dolgimi škrici, obut pa v visoke škornje, čez katere je imel nataknjene velike galoše.

17. poglavje

Kupčija za hosto je bila sklenjena, denar je imel v žepu, lov na kljunače je bil imeniten in Stiva je bil take volje, da boljše ne bi mogel biti, zato je hotel pregnati slabo voljo, ki se je lotila Levina, ki je bil prepričan, da se je Stiva pošteno uštel. Ob večerji je Stiva stalno hvalil Agafjo, ki je večerjo pripravila, Levin pa je govoril o raznih nevažnih rečeh. Kasneje je vprašal Stivo, kje je zdaj Vronski. Stiva je Levinu dejal, da je Vronski v Moskvi in mu očital, da se je ustrašil tekmeca. Levin je Stivi povedal, da je zasnil Kitty ter da ga je ta zavrnila in kasneje ni hotel o tem več govoriti. Stiva je predlagal, da gresta jutraj ponovno na lov nato pa bo šel z lova naravnost na postajo.

Opazke: Levin je Stivi povedal, da on na Vronskega, čigar oče se je s spletkarjenjem povzdignil iz nič in čigar mati se je spletla z kdo ve kom vse, ne gleda kot na aristokrata. Levin je imel sebe za aristokrata (on je bil nekdo, ki je imel za seboj $\frac{3}{4}$ rodove poštenih prednikov na najvišji stopnji omike).

18. poglavje

Čeprav je vse notranje življenje Vronskega prevevala njegova strast, je teklo njegovo zunanje življenje nespremenljivo in nezadržno po prejšnjem vajenem tiru družabnih in polkovnih zvez in zanimanj. Samo po sebi je bilo jasno, da ni govoril o svoji ljubezni z nikomer. Večina mladih žensk, ki so bile Ani nevoščljive so samo še čakale, da se javno mnenje o Ani preobrne, potem pa jo nameravala zasuti z vso težo svojega zaničevanja. Ko je mati Vronskega izvedela za njegovo razmerje je bila zadovoljna. Pred kratkim pa je slišala, da je sin zavrnil ponujeno mesto, važno za njegovo vojaško kariero, samo zato da je ostal v Petrogradu in izvedel je, da visoke glave obsojajo Ano, zato je spremenila mnenje. Tudi starejši brat ni odobral njegovega vedenja, ker njegova ljubezen ni ugajala, tistim, ki jim bi bilo treba ugajati. Razen s službenimi in družabnimi obveznostmi se je Vronski ukvarjal še s konji, do katerih je gojil veliko strast. Vronski je potreboval nekaj, kar ga je zaposlovalo in razvimalo neodvisno od njegove ljubezni, na čemer se je osveževal in si odpočival po vtisih, ki so ga kar prehudo burili.

19. poglavje

Na dan dirk v Krasnem selu je Vronski prej kot po navadi stopil v skupno polkovnikovo jedlinico, na svoj zrezek. Sedel je in gledal v francoski roman le zato, da se mu ne bi bilo treba pogovarjati s častniki, ki so prihajali in odhajali in tako je lahko premišljeval o Ani. K njemu sta prisledla dva častnika, a se ni zmenil zanju. Nato je k njemu prišel Jašvin. Vronski ga je imel rad zaradi njegove izredne telesne moči, ki jo je Jašvin izpričeval največ s tem, da je lahko pil, ko sod in shajal brez spanja, ne da bi se mu to poznalo. Izmed vseh je Vronski edino z njim rad govoril o svoji ljubezni. Tokrat Vronski z njim ni govoril o svoji ljubezni, vendar je vedel, da Jašvin vse ve in da vse razume. Nato sta se odpravila k Vronskemu domov.

Opazke: Prvi častnik – mladikast fant z drobnim, finim obrazom, ki je šele pred kratkim iz vojaške šole prišel v polj, drugi je bil zavaljen starejši častnik z zapestnico na roki in z majhnimi, zalitimi očmi. Jašvin – kvartopirec, krokar, človek s samimi nenaravnimi načeli; Vronskijev najboljši prijatelj v polku.

20. poglavje

Vronski je stanoval v prostorni čisti, na dvojne pregrajeni čuhonski hišici. Petricki je v taboru stanoval skupaj z njim. Ko sta Vronski in Jašvin prispela domov je Vronski dejal, da mora v konjušnico k Brjanskemu zastran konj v Peterhof. Petricki je Vronskemu, preden je odšel, dal še dve pismi. Eno je bil materino pismo, v katerem ga je oštevala, ker ni prišel, drugo pa bratovo sporočilo, da se morata pogovoriti.

21. poglavje

Začasna konjušnica, baraka, je bila postavljena tik poleg dirkališča, in tja naj bi včeraj pripeljali njegovega konja. Ko je stopil iz voza, je njegov hlapček (dečko) poklical trenerja. Trener je Vronskega odpeljal do njegove kobile Fru –Fru. Kobilica je bila vznemirjena in bolj ko se ji je Vronski bližal, bolj se je vznemirjala. Šele ko je prišel do glave se je iznenada umirila. Ko se je odpravil iz konjušnice k Brjanskemu je pričelo deževati. Na poti je razmišljal o njegovi ljubezni do Ane in se jezil zaradi vmešavanja drugih v njuno ljubezen. Na koncu je sklenil, da se morata nekam skriti, kjer bosta sama s svojo ljubeznijo.

Opazke: Trener – suh Anglež v visokih škornjih in kratkem jopiču, ki je imel samo na bradi šop kocin in je hodil nerodno džokejsko. Fru –Fru – srednje rasti, ne ravno neoporečno grajena v kosteh je bila ozka, ozke prsi, zadek pobešen, noge krive, mišice nog niso bile preveč močne, videti je bila vsa stisnjena v bokih in uklenjena, imela pa je kri, tisto kri, ki se sama kaže, mišice, ki so ostro stopale izpod mreže žil, so bile videti močne kakor kost, v vsej njeni postavi, zlasti pa v glavi je bil opredeljen, odločen in nežen izraz.

22. poglavje

Vronski se je odpravil do Ane v upanju, da jo dobi samo. Zato je izstopil prej iz kočije in pot nadaljeval peš. Rajši je naskrivaj vstopil skozi vrt. Najbolj boleč del njegovega obiska je bil njen sil Serjoža. Deček je čutil, da je nekaj čudnega na Vronskem. Saj ga oče in ostalo osebje zaposleno pri njih doma gledajo z odporom. Ana je bila sama in ko je stopil proti njej, je obstal. Videl je, da je nekam blede in jo je vprašal, kako je z njo. Odgovarjala mu je same nesmiselne reči , na koncu pa mu je povedala, da je noseča. Vronski je bil od takrat dalje prepričan, da morata končati laž in povedati njenemu možu. Prepričeval jo je, da bo to najbolj, saj je vse boljše od položaja v katerem sta bila v tem trenutku.

Opazke: Vedno kadar je bil sin zraven se nista pogovarjala o ničemer drugem, kar bi lahko vsi slišali.

23. poglavje

Vronski jo je že večkrat napeljeval, da bi presodila ta njen položaj, vendar Ana ni nič rada slišala za to. Vronski je bil mnenja, da morata možu povedati, Ana pa je začela premišljevati o tem, kako bi odreagirala njen mož. Za nobeno ceno je ne bi izpustil, saj ne bi hotel, da se njegovo ime in ime sina omaže. Vronski je bil vseeno prepričan, da mu morata povedati. Ana je pomislila na pobeg in uvidela, da to ni dobra rešitev zaradi Serjože. Nato ga je poprosila, naj te stvari prepusti njej. Vronski je menil, da ne more biti tako, če je pa njej hudo. A mu je odgovorila, da je srečna kot še nikoli in da ga želi videti tisti večer ob enih.

Opazke: Ana je vedela, da je Vronski načelen človek in da ne mara lagati, a ga je v tem primeru prosila, naj zdrži.

24. poglavje

Ko se je Vronski odpravljaj s posestva, je najprej zbudil kočijaža, nato pa se je hitro, a nujno moral odpraviti do Brjanskega, saj mu je dal besedo. Ustavil se je za 5 minut nato pa se je vrnil na dirkališče. Bil je rahlo pozen. Videl je, da je Fru –Fru že pripravljena, ravno tako so bili pripravljene tudi že njegovi tekmeci. Tam je ponovno ugledal Ano z Betsy in bratovo ženo. Brat je pristopil do njega in ga vprašal, če je dobil pismi. Rekel mu je, da se morata pomeniti in mu zaželel srečo na dirki. Zatem je k njemu pristopil še Stiva. Vronski, ki je vedel za dva resnejša nasprotnika, je opazoval svoje nasprotnike. Vseh 17 častnikov se je odpravilo po štartne številke (Vronski -7) in nato proti štartu.

Opazke: Ob dirkališču so se že nabirale gosposke kočije gledalcev iz letnih vil iz Petrograda. Vronski je Stivi obljubil sestanek naslednjega dne. Aleksander Vronski – starejši brat polkovni, nevisok, krepak, precej lepši od Alekseja. Nasprotniki – Galjcin – eden izmed nevarnih nasprotnikov, prijatelj Vronskega; nek Anglež; knez Kuzoljev in pa Mahotin (največji tekmeč).

25. poglavje

Na štartu je Vronski malce zamudil, a je nato po prvi oviri ujel Mahotina z njegovim Gladiatorjem. Knez Kuzoljev je pri prvi oviri padel z Diane. Vronski je držal vodstvo do zadnje ovire, ko je naredil napačen gib in Fru – Fru zlomil hrbtenico. Še nikoli se ni počutil tako sramotno, kar je storil tej nesrečni kobili, ki so jo morali ustreliti. Takoj je odšel z dirkališča, Jašvin pa za njim.

Opazke: 17 častnikov je tekmovalo na veliki, štiri vrste dolgi elipsi pred tribuno. 9 ovir – reka, velika visoka umetna pregrada, suh jarek, jarek z vodo, klanec, irska klop, 2 jarka z vodo in suh jarek. 3 – krat so ponovili štart. Za Vronskega je bila ta tragedija najhujši in najtežji spomin.

26. poglavje

Na zunaj so bili odnosi med Aleksejem Aleksandrovičem in Ano še vedno enaki. Edino zdaj je bil on bolj zaposlen. Če ni bilo drugega, si je sam poiskal delo. Pozimi je delal neprestanoma, poleti pa se je odpočil v toplicah. Ko se je Ana preselila v letno vilo, se je on z dvakratnim zagonom lotil dela v Petrogradu. Na dan dirk je imel Aleksej Aleksandrovič veliko dela s prosilci, Lidija Ivanovna mu je poslala brošuro slovečega popotnika po Kitajski, nato dve osebni zadevi: njegov upravitelj in njegov zdravnik. Doktor, ki je bil Aleksej Aleksandrovičev prijatelj ga je pregledal in bil zelo nezadovoljen z njegovim stanjem. Aleksej Aleksandrovič je bil bolan, preveč je bil napet zaradi dela. Po pregledu se je s tajnikom Sljudinom odpravil v Peterhof, kjer sta opravila obisk pri visoki osebi in nato odšla najprej domov na kosilo potem pa na dirke.

Opazke: Aleksej Aleksandrovič ni hotel videti svoj resnični položaj; zaklenil je svoja čustva do žene in sina. Zdaj je bil še bolj hladen do njiju in ju ponovno ogovarjal z njegovim vajenim tonom; tudi grdo je odvrnil, če ga je kdo vprašal po ženi. Stalna letna vila je bila v Peterhofu, Ana se je hotela preseliti v Carsko, kjer je Betsy in je blizu tudi Vronskijev polk. Sljudina je skrbelo za Alekseja Aleksandrovič, zato je bil vesel doktorjevega obiska.

27. poglavje

Ana je moža lepo sprejela, ga celo prosila, naj prespi, in vse je storila tako lepo, spontano, a vse je bilo s takim duhom prevare. Prišel je tudi Serjoža, a se je očeta bal, zato je bil potem rajši pri materi, ko je objel očeta. Ana je moževo ponudbo, da bi jo odpeljal domov, zavrnila, saj je na dirke prišla z Betsy. Ko je Ana odhajal ji je mož poljubil njeno roko. Ana pa se je kar stresla od studa.

Opazke: Aleksej se je oglasil, da Ani prinese denar.

28. poglavje

Ko je Aleksej prišel na dirke, sprva v množici ni našel žene. Toda, ko ga je poklicala Betsy je stopil do Ane. Medtem ko se je pogovarjal z generalnim pribočnikom, ga je Ana poslušala, a se ji je vsaka njegova beseda zdela hinavska in ji je parala ušesa. Ob pričetku dirke, je Aleksej Aleksandrovič, ki ga dirka ni zanimala, začel opazovati ženo. Kakor skače otrok, ki se je udaril, naokoli in si pregibava mišice, da bi zagušil bolečino, tako je Aleksej Aleksandrovič potreboval umsko gibanje, da bi zagušil misli o ženi. Aleksej Aleksandrovič je na njenem obrazu prebral tisto, česar ni hotel vedeti. Ana je od strani začutila na sebi hladni pogled moževih oči. Ozrla se je za hipec in ga vprašujoče pogledala, potem pa se je namrščila in obrnila proč.

Opazke: Anin obraz je bil bled in strog, očitno ni videla nič in nikogar razen enega samega, zaradi katerega ji je zastajal dih. Dirke je spremljala nesreča, na koncu so bili vsi razburjeni.

29. poglavje

Aleksej Aleksandrovič je videl, da se je Ana zmedla, zato ji je ponudil roko, da odideta. Ano je skrbelo za Vronskega, vendar je častnik prišel sporočiti, da se jahač ni pobil, konj pa si je zlomil hrbtenico. Ana je potem vendarle poprijela možev komolec in tako sta skupaj odšla. Aleksej Aleksandrovič je Ani povedal, da se je na dirki nespodobno vedla, a njen narejen posmeh, mu je dal vedeti, da ga ne posluša. Ko jo je vprašal, če se morda moti, mu je povedala, da ne, da je bila obupana, da ga posluša, a stalno misli na Vronskega, katerega ljubi in čigar ljubica je. Zanj pa je rekla, da ga ne more trpeti, da se ga boji in da ga sovraži. Alekseju Aleksandroviču je obraz otrpnil v slovesni nepremičnosti mrliča, bil je presenečen. Toda vseeno je zahteval, da se na zunaj drži vseh pravil spodobnosti, dokler ne ukrene vse potrebno, da zavaruje svojo čast.

Opazke: Aleksej je videl, da se je nespodobno vedla in si je štel v dolžnost, da ji to pove.

30. poglavje

Družina Ščerbacki je prišla v nemške toplice. Glavna družba Ščerbackih je nehote postala moskovska dama Marja Jevgenjevna Rtiščeva in njena hči. Toda, ko je bilo to že ustaljeno se je Kitty začela hudo dolgočasiti. Opazovala je ljudi in izmed vse jo je posebno zanimal mlada Rusinja, ki je prišla v toplice z bolno gospo Stahl. Klicali so jo Varjenka. Bolj ko je Kitty opazoval svojo neznano prijateljico bolj je bila prepričana, da je to dekle tisto najpopolnejše bitje in bolj si je želela, da bi seznanila z njo. Kitty je videla, da si jo tudi ona želi spoznati, a je bila Varjenka stalno zaposlena. V toplice sta prišla tudi Levin (Nikolaj) in Marja Nikolajevna.

Opazke: Dekle ni bilo v sorodu z g. Stahl pa tudi ne najeta pomočnica. Ko je kneginja povedala, da sta ta dva nova gosta, okoli katerih je Kitty že začela plesti krasen in ganljiv roman, Nikolaj Levin in Marja

Nikolajevna so se ji vse sanje o njiju razblinile; mahoma sta se ji zazdela strašno zoprna; Nikolaj Levin pa je v njej vzbujal nepremagljiv stud in se je ogibala srečanja z njim.

31. poglavje

Bil je grd dan, vse dopoldne je deževalo. Kitty je hodila z materjo in moskovskim polkovnikom po galeriji, nakar je Kitty vprašala mati, če lahko ogovori Varjenko. Mati ji je odgovorila, da bo poizvedela, kdo Varjenka sploh je in, da bo stopila do nje. Kneginja je povprašala gospo Stahl o Varjenki, in ko je o njej izvedela vse nادرobnosti je stopila do Varjenke. Tudi Kitty se je izpolnila goreča želja in naposled je spoznala Varjenko. Veselje je bilo obojestransko. Varjenka, ki je imela polne roke dela, je nato morala zapustiti svoji novi dve znanki, kajti dve ruski deklici, hčerki nekega bolnika, sta pritekli k njej.

Opazke: Vsi trije so bili priča, kako se je Levin spričkal z zdravnikom, a na srečo je posegla vmes Varjenka. Gospa Stahl ni bila teta Varjenke, kljub temu, da jo je Varjenka klicala mamen, ni bila v sorodu z njo.

32. poglavje

Madame Stahl je bila od nekdanj bolehn in samosvoja ženska. Ko je rodila prvega otroka, že po ločitvi od moža, je ta otrok takoj umrl in sorodniki, ki so vedeli, kako občutljiva je, so ji podtaknili drugega otroka – Varjenko. Gospa Stahl je pozneje izvedela, da Varjenka ni njena hči, vendar jo je dalje vzgajala. Ko je Kitty spoznala Varjenko jo je gledala kot prijateljico in je v njej vsak dan odkrivala nove vrline. Kitty je slišala, da Varjenka zelo lepo poje, zato jo je poprosila, da bi prišla k njima zvečer in jima kaj zapela. Varjenko je ena pesem spominjala na nekoga, ki ga je ljubila, a se je poročil z drugo, zato jo je hotela preskočiti, pa jo je vselej zapela. Dodala je še, da je ni, ki česa takega ne bi izkusila, ampak, da to sploh ni bistveno. Še preden je Kitty spoznala, kaj je bistveno (po mnenju Varjenke), pa je Varjenka že morala oditi.

Opazke: Varjenka – v resnici hčerka dvornega kuharja, ki se je rodila v Petrogradu isto noč in v isti hiši; živela je več kot deset let z gospo Stahl v tujini; bila je lepo vzgojena in odlično je govorila francosko in angleško. Gospa Stahl ni nikoli vstala s postleje; v družbi je ustvarila sloves krepotne, globoke verne žene; noben ni vedel kakšne veroizpovedi je; nedvomno pa je bilo to, da je bila v prijateljskih odnosih z najvišjimi predstavniki vseh cerkva in veroizpovedi.

33. poglavje

Kitty se je seznanila tudi z gospo Stahl in to znanstvo, pa tudi prijateljstvo z Varjenko ji je odprlo čisto nov svet. Spoznala je, da je poleg nagonkega življenja, še duhovno življenje. Po Varjenki je spoznala, da je treba samo pozabiti sebe in ljubiti druge, da postaneš miren, srečen in lep. Naredila je načrt, da bo tako kot Alina, nečakinja gospe Stahl povsod, kjer bo živela iskala nesrečne in jim pomagala. Toda kneginja je sprevidela, da hči zahaja v skrajnost in ji je tudi to povedala. Kneginja je vprašala Kitty zakaj Ane Pavlovne ni nič k njima in če morda ni imela kakšne nevšečnosti s Petrovimi. Kitty je pomislila, da je morda Petrova (moževa) ganljiva radost ob njenem zblízanju vzrok, da se je Ana, tako ohladila do nje. Ta sum ji je grenil čar življenja.

Opazke: Kitty je sklepala, da Ani ni bilo všeč, ko je Kitty podala Petrovu ogrinjalo on pa ga je tako nerodno sprejel in se ji je še dolgo zahvaljeval, pa njen potret (Petrov je bil slikar), ki se mu je posrečil in njegov zbegan, nežen pogled.

34. poglavje

Še pred koncem zdravljenja se je knez Ščerbacki vrnil k ženi in hčeri. Bil je shujšan, z ohlapnimi mešički na licih, toda neznansko dobre volje. Še bolj je postal vesel, ko je izvedel, kako je s Kitty. Izvedel je tudi za Kittyino prijateljstvo z Varjenko in pri tem postal ljubosumen. Drugega dne jo je s hčerjo ubral k vrelcu. Najprej sta prišla nasproti Berthe nato pa sta srečala Varjenko, angela številka ena, kakor je rekel knez. Potem sta mimo prišla še Petrov in Ana Pavlovna, na koncu pa še gospa Stahl. Knez je menil, da gospa Stahl ni vstala že 10 let, ker je kratkih nog in od sile grde postave. Ko je Kitty slišala očetovo mnenje, ji je božanska podoba gospe Stahl nevrnljivo izginila.

Opazke: Knez je Kitty povedal, da je poznal moža gospe Stahl in malo tudi njo preden se je zapisala med pietistke (za vse hvali boga). Za Kitty je gospa Stahl ostala le kratkonoga ženska, ki leži zaradi grde postave in ki muči potrpežljivo Varjenko, ker ji ni prav spodvila ogrinjala.

35. poglavje

Knez je s svojo veselostjo vse spravil v dobro voljo, domače, znanke in celo gospodarja. Medtem ko so bili v Nemčiji je knez nakupil ogromno šare, ker se ni mogel upirati, da so ga trgovci klicali 'vaša prevzvišenost'. Ko je Varjenka odhajala, sta se s Kitty spričkale. Varjenka ji je povedala, da Petrov ni hotel oditi, ker je bila Kitty še vedno tam. Zaradi tega je Kitty postala togotna, a mir je bil kmalu sklenjen. Ko sta se poslavljali, je Varjenka obljubila, da pride k Ščerbackim, ko se bo Kitty možila. Ko se je Kitty vrnila domov v Rusijo, je bila ozdravljena, bila je vesela, brezskrbna in mirna.

Opazke: Knez je na kavo povabil polkovnika, Marjo Jevgenjevno in Varjenko. Z očetovim prihodom je Kitty spoznala, da se je samo slepila, ko je mislila, da bi mogla biti, kar je hotel biti.

3. del

1. poglavje

Sergej Ivanovič Koznišev si je hotel oddahnuti od umskega dela in je zato proti koncu maja odšel k bratu na kmete. Kljub temu, da je bil Levin vesel bratovega prihoda mu je bilo na vasi z bratom precej nerodno. Levinu ni bil všeč Sergejev odnos do preprostih ljudi. Levinu so bili kmetje samo glavni udeleženci v skupnem delu, navduševal se je nad močjo, krotkostjo in pravičnostjo teh ljudi, a pogosto se je na mužike razjezil zaradi njihove brezskrbnosti, nerodnosti, pijanstva, lažnivosti. Preproste ljudi je Levin imel in ni imel rad. V nasprotju z Levinom je Sergej o ljudstvu, o njegovem značaju, njegovih lastnostih in njegovih poželenjih imel čisto določene pojme. Levinu je bilo neprijetno, da je imel brata pri sebi na kmetih, ker je bil Levin stalno zaposlen z gospodarstvom in je komaj opravil vse, kar je bilo treba.

Opazke: Levinu je bila vas kraj življenja; se pravi kraj veselja, dela in trpljenja, Sergeju pa je bila vas oddih po delu in pa protistrup zoper izprijenosti; Za Sergeja je bil mlajši brat imeniten fant, ki ima srce na pravem mestu, njegova pamet pa je polna protislovja; Levin je imel brata za pametnega in izobraženega človeka, plemenitega in obdarjenega s sposobnostjo delovanja za splošno blaginjo.

2. poglavje

Bil je tisti letni čas, ko se poletje zaobrača in se košnja bliža. Po doktorjevem odhodu si je Sergej poželet, da bi šel na reko ribe lovit, in tako ga je Levin odpeljal lovit ribe. Levin je privezal konja in srečal starca, ter ga ogovoril. Ko je pristopil do brata, mu je rekel, da gresta. Sergej je Levina vprašal, kam se jima tako mudi in dodal, da je vsak lov koristen, ker človeka spravi v naravo pa četudi nič ne ujame.

Opazke: Agafja Mihajlovna si je v zapestju izpahnila roko, zato jo je doktor prišel pogledat; Na poti je Sergej ves čas občudoval lepoto gozda.

3. poglavje

Sergej je Levina spomnil, da ni prav, da ne hodi na sestanke in da je samoupravnim zadevam čisto obrnil hrbet. Levin je čutil, da mora bratu priznati, da mu ni dovolj do splošne blaginje. Rekel mu je, da v samoupravnih ustanovah ne vidi kot plemič ničesar, kar bi moglo doprinesti k njegovi blaginji. Levin je menil, da ne more biti trajna nobena dejavnosti, če ne temelji na osebni koristi. Ko je Sergej zavil zadnji trnek, sta se odpravila domov.

Opazke: 'Ceste niso boljše in more biti boljše, moji konji pa me vozijo tudi po slabih. Zdravnika in zdravstvene postaje niso potreben. Šole mi niso samo nepotrebne, ampak mi celo škodijo. Meni so samoupravne ustanove samo dolžnosti.'

4. poglavje

Levin se je odločil, da bo kosil. Naslednje jutro je vstal prej kot ponavadi, toda zadržali so ga gospodarski opravki. Ko je prišel na travnik so kosili že drugi red. Tit je že imel nabrušeno koso za Levina in ga je na začetku spremljal. Levina je že na začetku grabil strah, da ne bo zdržal, tako je bil utrujen, a naslednje redi so bile že lažje, čeprav je moral Levin napeti vse moči, da ni zaostajal za drugimi mužiki. Po štirih urah dela je prišel čas za zajtrk. Ko se je napil kave, je Levin znova odhajal kositi, še preden se je utegnil Sergej obleči in priti v jedilnico.

Opazke: Kosilo je 42 mož; Tit – majhen, suhljat možic, Levina je učil kositi; Odkar je bil brat v hiši je Levin omahoval: naj kosi ali naj ne kosi? Grdo se mu je zdelo, da bi brata pustil cele dni samega. Na koncu se je le odločil, da bo kosil.

5. poglavje

Po zajtrku je Levin kosil na drugem mestu, med šaljivim starcem in mladim mužikom. V najhujši pripeki se mu košnja ni več zdela tako utrudljiva. Čedalje bolj pogosto so se pojavljali trenutki brezzavestnega stanja, ko je pozabil, kaj dela. Kosa je rezala sama od sebe. Kar naenkrat je bilo že kosilo. Starec je ponudil Levinu nadrobljenko, ki je bila tako okusna, da Levin ni šel domov na kosilo. Za 42 ljudi so naredili izredno veliko. Toda Levin, ki utrujenosti še malo ni čutil, je želel, da bi čim prej še več naredili. Fantom je obljubil malo vodkice, če pokosijo še Maškin vrh, in delo je kipel.

Opazke: Levin ni opažal, kako mineva čas; starec si je nadrobil kruh v skodelico, ga stlačil z držajem žlice, prilil vode iz brusnice, si narezal še malo kruha in si ga posolil; Levin je občudoval starca, za katerega je menil, da se bo vsak hip zgrudil, vendar je lezel in lezel, kot da bi gnala neka zunanja sila.

6. poglavje

Maškin vrh so pokosili in se veselo odpravili domov. Ko je Levin prispel domov, se je Sergej ozrl nanj in se začudil, ko je spoznal, kako umazan in premočen je bil Levin. Ob večerji je Sergej Levinu povedal, da je dobil pismo od Stive. Ta je v svojem pismu Levina naprošal naj gre k Dolly v Jerguševo in naj ji pomaga, saj ji je šlo vse navzkriž. Levin se je odločil, da bo šel, nato pa sta se s Sergejem pogovorila o dogajanju čez dan in o njunem pogovoru iz prejšnjega dne. Levin se je nenadoma spomnil na poškodovano roko Agafje Mihajlovne in se v diru odpravil k njej.

Opazke: Sergej je menil, da Levin ima deloma prav. Njuni mnenji se razhajata v tem, da je Levin trdil, da je osnovno gibal osebna korist, Sergej pa je mislil, da mora splošna blaginja zanimati vsakega človeka na določeni stopnji omike. Levinu je očital, da hoče strastno, odločno dejavnost ali pa nič. In Levin mu pri tem mnenju ni nič oporekal.

7. poglavje

Dolly se je s svojimi otroki preselila na kmete, v svojo vas Jerguševo (proti Ukrajini), ki jo je dobila za doto. Velika stara hiša je bila v slabem stanju. Stepan Arkadijič, ki si je, kot vsi moške s slabo vestjo, na moč prizadeval za ženino udobje, je sam pregledal hišo in dal vsa navodila, ki so se njemu zdela potrebna. Ko se je vrnil v Moskvo, je ponosno oznanil ženi, da je vse pripravljeno, da bo hiša kot sladkorček in da ji zelo priporoča, naj gre. Prvi dnevi življenja na vasi so bili za Dolly zelo težki. Že od otroških let je Dolly nosila v sebi, da je vas zavetje pred vsemi mestnimi nevšečnostmi in da je vaško življenje, če že ne lepo, vsaj poceni in udobno. Toda zdaj, ko je prišla na vas gospodinjit, je sprevidela, da vse še malo ni tako, kot je mislila. Ko se je Dolly znašla sredi te 'strašne revščine' je prve čase obupovala, namesto da bi se pomirila in oddahnila. Mirila jo je gospa Matrjona Filimonova, ki je zatrjevala, da se bo vse uredilo. Čez teden dni se je vse uredilo, a kljub temu, Dolly s svojimi šestimi otroki ni mogla biti mirna. Ta je zbolel, on bi mogel zboleti, tretjemu je nekaj manjkalo, četrti je kazal slab značaj itd. Toda te skrbi in ta vznemirjenja so bila njej edina možna sreča in zdaj v vaški samoti, se je čedalje bolj zavedala teh radosti. Zatrjevala si je, da ima čudovite otroke.

Opazke: Da se žena preseli na kmete je Stivi v vsakem pogledu močno ustrezalo: za otroke je tam bolj zdravo, stroškov je manj in on je bolj prost. Dolly pa je menila, da je preselitev na vas otrokom nujno potrebna, zlasti za najmlajšo, ki se po škrlatinki ni mogla popraviti. Drugega dne po njihovem prihodu je začelo močno deževati, kuharice za posle ni bilo, ne masla ne mleka ni bilo dovolj za otroke, jajc ni bilo, tudi žensk se ni dobilo, da bi pomile pode, voziti se niso mogli, kopati se ni bilo kje, omar za obleko ni bilo itd. Vse to se je uredilo.

8. poglavje

V nedeljo je Dolly z vsemi otroki šla k obhajilu. Že več dni poprej je razmislila, kako bo oblekla otroke. Otroci so bili v cerkvi čudoviti in prikupni, ker so se lepo vedli. Tudi sama sebi se je zdela čedna, ne v tistem pomenu, kakor je nekdanj želela biti čedna na plesih, temveč čedna za namen, ki ga je imela v mislih. Tako otroci kot ona so vzbujali strmenje v cerkvi. Kasneje so šli po gobe, katerih so nabrali polno košaro in se nato zapeljali še do reke, kjer so se kopali. Ko je bilo pol otrok že oblečenih so naproti prišle praznično oblečene kmetice, ki so nabirale zajčje uho in regrat. Z njimi se je Dolly zapletla v pogovor in se kar ni mogla posloviti od njih.

Opazke: V zaupnih filozofskih pomenkih je Darja Aleksandrovna sestro, mater in prijateljice zelo velikokrat presenečala s svojo svobodomiselnostjo v verskih zadevah. Imela je svojo posebno čudno religijo preseljevanja duš, v katero je trdno verovala, za cerkvene dogme pa se ni dosti zmenila. V družini je - in ne samo zato, da bi dajala zgled, temveč iz vsega srca - strogo izpolnjevala cerkvene zapovedi.

9. poglavje

Medtem ko se je Dolly z otroki, bližala domu, ji je kočijaž sporočil, da nekakšen gospodo gre naproti. Dolly je vesela zagledala Levina. Povedal ji je, da ga je Stiva poprosil, naj ji pride pomagat. Dolly je Levina imela rada zaradi njegove tenke dojemljivosti in rahločutnosti in ga je bila vesela, a jo je v zadrego spravila misel, da bo mučno sprejeti pomoč tujega človeka v stvari, ki bi jo moral urediti njen mož. Levin je otroke vprašal, kdo bi šel z njim dirkat, in medtem ko so tekli jih je učil gimnastičnih vaj, spravljal v smeh miss Hull (vzgojiteljico) s svojo slabo angleščino in pripovedoval Dolly, s čim se ukvarja doma na vasi. Ko sta po kosilu sama sedela na balkonu, je Dolly speljala besedo na Kitty, a je Levin, samo da bi pogovor obdržal drugje Dolly pričel razlagati svojo teorijo o mlekarstvu, po kateri je krava samo stroj za predelovanje krme v mleko, in tako dalje.

Opazke: Dolly ni bila všeč navada Stive, po kateri je svoje družinske obveznosti obešal drugim ljudem.

10. poglavje

Dolly je ponovno pričela govoriti o Kitty. Levin je najprej povprašal, kako je z njenim zdravjem, a se začudil ob spoznanju, da se on Dolly nič ne smili, kljub temu, da ona ve, da je Levin Kitty zasnubil in da ga je zavrnila. Dolly je zanikala, da bi karkoli vedela o tem in dodala, da se ji Kitty smili. Levina je ta tema zadela naravnost v srce, zato je hotel že oditi, a ga Dolly prepričala, da je ostal. Dolly je Levinu očitala, da je hudo smešen in, da trpi le njegov ponos. Levin je ostal do čaja, toda njegova veselost je utrnila, bilo mu je nelagodno. Potem ko je naročil naj zaprežejo, se je poslovil in se odpeljal.

11. poglavje

Levin je odšel k starcu, ki je bil pri čebelnjaku, da bi od njega poizvedel nadrobnosti o spravljanju krme. Častljivi starec Parmenič je veselo pozdravil Levina, mu razkazal svoje gospodarstvo, mu povedal vse o svojih čebelah, na Levinova vprašanja zastran košnje pa je odgovoril negotovo in nerad. Levin je opazil sprevod kmečkih žensk za njimi pa muške z vilami, ki so spravljali seno na vozove. Bolj pazljivo si je ogledal Ivana Parmenova in njegovo ženo, ki sta nakladala kopico. Obema je ožarjala obraz močna, mlada, komaj prebujena ljubezen.

Opazke: sredi julija je prišel k Levinu starosta iz sestrine vasi, s poročilom, kakšno je tam gospodarsko stanje in kako je s košnjo. Ker pa se mu je starosta na vpraševanje, koliko sena so nasušili na največjem travniku, samo izmikal, je Levin spoznal, da nekaj šepa in je sklenil, da stopi sam tja in razišče stvar.

12. poglavje

Ko je Levin opazoval Ivanov odnos do njegove žene mu je prvič jasno prišla misel, da lahko vsak čas obrne svoje težko, jalovo, narejeno in sebično življenje v čudovito, delovno, čisto in skupno življenje. Vprašal se je kaj naj stori in kako se naj odloči. Vse kar je mislil in čutil se je dalo razdeliti na tri dele. Prvo - to je bila misel, da se odreče svojemu staremu življenju, svojemu znanju, ki mu nič ne koristi. Druge misli in predstave so zadevale življenje, ki ga je hotel živeti poslej. Preprostost, čistost in utemeljenost tega življenja je jasno čutil in prepričan je bil, da bi v njem našel zadoščenje, pomirjenje in dostojanstvo, ki ga je tako pogrešal. Tretji niz misli pa se je vrtel okrog vprašanja, kako naj izpelje prehod iz starega v novo življenje. Ko je odhajal proti vasi, se je naproti pripeljala kočija in v njej je zagledal Kitty. Prešinila ga je vest, da je morda ravno v tisti kočiji možnost, da reši uganko svojega življenja. Rekel si je, naj bo delovno življenje še tako lepo in preprosto, se vendar ne more vrniti k njemu, kajti on ljubi njo.

Opazke: 'Vse moje prejšnje sanje o družinskem življenju so nesmisel, niso tisto pravo'. V kotu kočije je dremala starka, pri okno pa je sedelo mlado dekle, ki se je pravkar zbudilo. Svetla in zamišljena, prepolna bogatega in zapletenega notranjega življenja. Tisti mah, ko se je privid že razblinjal, so se njene iskrene oči ozrle nanj. Spoznala ga je in radostno presenečenje ji je ožarilo obraz. Take oči so samo ene na svetu. Samo eno bitje je moglo Levina strniti v sebi vso svetlobo in ves smisel življenja. To je bila ona.

13. poglavje

Ko je Ana možu razodela svoje razmerje z Vronskim, si z rokami zakrila obraz in zajokala, je Aleksej Aleksandrovič kljub besu hkrati začutil naval notranje zbeganosti, ki so jo v njem sprožile solze. Ženine besede, ki so potrdile njegove najhujše sume, so ga zadele v srce, obenem pa je začutil popolno osvobodjenje, tako od tega sočutja kakor od sumničenj in muk ljubosumnosti, ki so ga trpinčile zadnji čas. Mislil si je, da je zdaj njegova dolžnost samo ta, da najde najboljši izhod iz težavnega položaja. Pričel je razmišljati od dvoboju, a se vprašal, kakšen smisel bi imelo, ubiti človeka, da uredi svoj odnos do pregrešne žene. Še večji nesmisel bi pa bil, da bi bil on ubit. Uvidel je, da v tako zapletenih življenjskih razmerah, ne bi bilo mogoče surovo dokazovanje, ki ga terja zakon, da se ugotovi ženina krivda. Porajala se mu je želja, da žena ne samo ne bi uživala zmagoslavja, temveč, da bi bila za svoj zločin še kaznovana. Na koncu se je prepričal, da je samo en izhod - obdržati jo mora, ljudem mora prikriti, kaj se je zgodilo in ukreniti vse, kar le more, da pretrga to razmerje in jo kaznuje.

Opazke: Ona mora biti nesrečna, jaz pa nisem nič kriv in zato ne morem biti nesrečen.

14. poglavje

Aleksej je Ani napisal pismo, v katerem ji je sporočil, da družine ne more razdreti ne muha ne samovolja, niti ne prekršek katerega od obeh zakoncev, in njuno življenje mora teči dalje, kot je teklo do tedaj. To je nujno zaradi nje, zaradi njega in zaradi njunega sina. Nato je naglo sedel v naslanjač in skušal brati, a je mislil na druge reči. Potem se je zatopil v branje zamotanega spisa, ki je zadeval o namakanju polj v Zarájski guberniji, ki je spadala pod njegovo ministrstvo in je bila kričoč primer zapravljanja denarnih sredstev. Ob enajstih je legel in se spomnil dogodka z ženo, ki se mu še malo ni zdel tako žalosten.

15. poglavje

Ko se je na dan dirk, Aleksej odpeljal sam naprej, potem ko je odložil Ano si je ta zatrjevala, da je vesela, ker se bo zdaj vse razčistilo in vsaj laži in prevare ne bo več. Zanesljivo se ji je zdelo, da bo zdaj njen položaj enkrat za vselej razčiščen. Še isti večer se je sestala z Vronskim, vendar mu ni povedala, kaj se je zgodilo med njo in njenim možem. Sprevidela je, da jo je bilo sram. Njen položaj se ji je zazdel brezupen. Spraševala se je, kam pojde, ko jo bodo nagnali od hiše, pa ni našla odgovora. Kadar je pomislila na Vronskega, se ji je zazdelo, da je ne ljubi, da mu začenja že presedati, ona se mu pa vendar ne more vsiljevati in zaradi tega jo je prešinilo sovraštvo do njega. Včasih sama ni vedla, česa se boji in kaj želi. A spomnila se je tudi na sina. V kakršenkoli položaj jo bo zaneslo – sina ne more pustiti. Odločila se je, da mora ukrepati, da si ohrani razmerje do sina in da ji ga ne bodo vzeli. Sklenila je, da se odpelje v Moskvo, vzame sabo samo Anuško in Serjožo, zato je pričela pripravljati prtljago.

16. poglavje

Zjutraj so se vsi pripravljali na odhod. Do Ane je prispelo pismo, ki ji ga je napisal mož. Mislila si je, da bodo vsi verjeli njemu, ki se bo izkazal kot pravičnik, ki je veren, čeden, pošten, pameten človek. Njo pa bo on pogubil še huje. Toda spoznala, da je živo bitje in da ni kriva, če jo je Bog ustvaril takšno, da mora ljubiti in živeti. Čutila je, da nikoli ne bo okusila svobodne ljubezni, temveč bo za zmeraj ostala pregrešna žena, ki je vsak hip v nevarnosti, da jo zasačijo, ki vara moža zaradi sramotnega razmerja s tujim, svobodnim človekom, s katerim ne more živeti skupaj. Možu je odgovorilo, le da je prejela njegovo pismo. Anuški je nato sporočila, da ne bodo šli v Moskvo in da se bo zapeljala h kneginji Tverski.

Opazke: Naj bo, kar hoče. Vse je boljše kot laž in prevara.

17. poglavje

Kneginja Tverski je Ano vabila v družbo za partijo kroketa. Ana je vedela, da Vronskega tja ne bo, saj ji je to povedal že včeraj. Betsy (kneginja Tverski) je Ani rekla, da bosta prijetno poklepetali, preden pridejo ostali. Ana ji je odgovorila, da ne bo dolgo, ker mora kasneje k stari gospodični Wrede, vendar to je seveda bil le izmišljen izgovor za sestanek s Vronskim. Ob čaju se je med ženskama res spletel a cosychat, kot je dejala Betsy. Kasneje so prišli še ostali.

Opazke: Ana ni ravno vedela zakaj je rekla, da mora prav k stari gospodični Wrede, h kateri bi morala prav toliko kot k mnogim drugim, tega ne bi mogla pojasniti, toda ni se mogla domisliti nobenega drugega izgovora.

18. poglavje

Najprej sta vstopila Sapfo Stolzova in mlad mož Vaska. Kmalu zatem sta prispela tudi knez Kaluški in Liza Merkalova s Stremovom. Družba se je kasneje odpravila na vrt. Stremov si je, kot uglajen in pameten človek in v službi sovražnik Alekseja Aleksandroviča, prizadeval, da bi bil do Ane čim bolj ljubezniv. Kljub temu, da sta Ano Stremov in Liza prosila naj še ne odide, se ja ta, ko je pomislila, kaj bo doma, ko bo spet sama, poslovila in odšla.

Opazke: Sapfo Stolzova je bila plavolaska s črnimi očmi; Liza Merkalova je bila suha rjavka z vzhodnjaškim, lenobnim obrazom in z očarljivimi, kot so vsi rekli, nedoumljivimi očmi.; Stremov je bil pri petdesetih, na pol osivel, vendar čil, zelo grdega, toda izrazitega in pametnega obraza.

19. poglavje

Vronski je bil kljub svojemu na videz lahkomiselnemu svetovljanskemu življenju človek, ki je sovražil nered. Da bi imel svoje zadeve zmeraj v redu, se je kakih petkrat na leto, pogosteje ali redkeje, umaknil na samo in razčistil svoje zadeve. Najpoprej se je lotil najlažjih – denarnih zadev. Na list je napisal vse svoje dolgove in jih seštel. Spoznal je, da je dolžan sedemnajst tisoč in nekaj stotakov in da ima na bančni knjižici vsega tisoč osemsto rubljev. Svoje dolgove je razdelil na tri stolpce. V prvem so bili dolgovi, ki jih je bilo treba takoj plačati, v drugem so bili manj važni dolgovi, zadnji stolpec dolgov pa ni bil več tak, da bi si zaradi njega beliti glavo. Mogoče in potrebno je bilo, da si Vronski pri oderuhu sposodi denar, deset tisoč, pri čemer pač ne more biti težav, zmanjšati mora izdatke in prodati dirkalne konje. Pisal je Rolandakiju, ki mu je že večkrat sporočil, da bi rad kupil njegove konje. Nato je poslal po Angleža in po oderuha, in razdelil denar, kolikor ga je imel, za posamezne račune.

20. poglavje

Življenje Vronskega je bilo posebno srečno, ker je imel svoj pravilnik, ki je nedvoumno določal, kaj sme in česa ne sme početi. Njegovo sedanje razmerje do Ane in njenega moža je bilo zanj jasno in preprosto. Bilo je jasno in natančno opredeljeno v pravilniku, po katerem se je ravnal. Ana je poštena ženska, ki mu je podarila svojo ljubezen, in on jo ljubi; zato je zanj vredna enakega in še večjega spoštovanja kakor zakonita žena. Na njenega moža pa je gledal kot samo nepotrebno in nadležno bitje. Toda pričel je dvomiti, da ni to morda grdo (to, da je Ani rekel naj zapusti moža) in se spraševati, če je pripravljen na njeno druženje z njim. Vprašanje, ali naj pusti vojaško službo ali ne ga je zapeljalo k drugemu zanimanju svojega življenja. Njegovi prvi koraki v vojaški službi so bili uspešni toda pred dvema letoma je storil hudo napako. Da bi poudaril svojo neodvisnost in javno pozornost še bolj obrnil nase, je odklonil mesto, ki so mu ga ponujali, v upanju, da si bo s to odklonitvijo dvignil ceno, toda izkazalo se je, da je bil predrzen. Spomnil se je na njegovega tovariša iz otroških let, Serpuhovskega, ki se je vrnil iz Azije, kjer je dobil dva čina in odlikovanje, ki so ga tako mladim generalom le redko dajali. Komaj, da je prispel v Petrograd, so ga že razglasili za zvezdo prvega reda. Menil je, da če pusti službo, bo sežgal svoje ladje, če pa ostane v službi, nič ne izgubi. Obril se je in se okopal v mrzli vodi, potem se je oblekel in odšel z doma.

21. poglavje

Petricki je Vronskemu sporočil, da ga pri Grickem čakajo in, da je prišel Serpuhovski. Vronski že tri leta ni videl Serpuhovskega. Bolj možat je bil odkar si je puščal zalizke, vendar je bil še zmeraj vitek kot nekdanj in je še zmeraj presenečal bolj z nežnostjo in žlahtnostjo kakor z lepoto obraza in postave. Serpuhovski je bil vidno vesel, ko je zagledal Vronskega. Serpuhovski je Vronskemu povedal, da Rusija potrebuje ljudi, potrebuje stranko, ki bo spravila na vlado ljudi, kakršna sta onadva. Prav tako mu je svetoval, da je težko ljubiti žensko in kaj delati. Zato je edina pot, ki moškemu omogoča udobno ljubezen in neovirano delo – ženitev. Med pogovorom je strežaj Vronskemu prinesel pismo. Vronski

je odprl pismo in mahoma zardel. Serpuhovskemu je rekel, da ga boli glava in da gre domov. Dodal je še, da se bosta še pomenila, v Petrogradu.

22. poglavje

Vronski je vzel Jašvinovega izvoščka in mu rekel, naj požene. Ko je bil pri vrtu dvorne vile, v kateri stanuje gospodična Werde, je ustavil voznika in skočil iz kočije. V drevoredu ni bilo nikogar, toda ko se je ozrl na desno jo je zagledal. Ko sta se sešla, mu je krepko stisnila roko. Ana je Vronskemu povedala, da je možu povedala, kaj še čuti do njega in za njeno ljubezen do Vronskega. Vronski je pomislil, da je zdaj dvoboj neizogiben. Ana je dala pismo od moža Vronskemu, toda na njeno presenečenje, ji je Vronski rekel, da ga sporočilo Alekseja pravzaprav razveseljuje. Rekel ji je, da tako ne moreta naprej in da upa, da bo pustila moža in bo njega zdaj pustila urediti njuno skupno življenje. Slutnja, da bo ostalo po starem, je ni prevarala, toda Vronski ji je obljubil, da bo v torek prišel v Petrograd in se bo vse odločilo. Posločila sta se in Ana se je odpeljala domov.

Opazke: Ko je Ana dobila moževo pismo, je v dnu duše že vedela, da bo ostalo vse po starem in da ne bo imela toliko moči, da bi se odrekla svojemu položaju, pustila sina in se združila z ljubimcem.

23. poglavje

Aleksej Aleksandrovič se je udeležil seje komisije. Poslušal je običajno poročilo, ves čas pa mislil na svoj govor. Ko je poročilo bilo pri kraju je Aleksej naznanil, da ima povedati nekatere svoje misli zastran ureditve položaja tujerodcev. Njegov nasprotnik je skočil pokonci in seja se je hudo razvnela. Toda Aleksej je zmagal in njegov predlog so sprejeli. Naslednje jutro mu je prišel strežaj naznaniti, da je prispela Ana. Najprej je Ana moža čakala, potem pa se je odločila, da vstopi v njegov kabinet. Ko je stopila v njegov kabinet, je v službeni obleki, očitno pripravljen za odhod, sedel za mizico, se s komolcem opiral nanjo in potrto zrl predse. Zagledala ga je prej kot on njo in je uganila, da misli nanjo. Povedala mu je, da ne more nič spremeniti, kar se tiče njene ljubezni do Vronskega. Toda Aleksej jo je ponovno opozoril, da morajo njuni odnosi ostati taki, kakršni so bili zmeraj. Ana ni razumela, kaj zahteva od njega, zato ji je točno povedal, da zahteva, da Vronskega noče več videti in, da se Ana nič več ne videva z njim.

24. poglavje

Levinu se je zdelo, da kljub izredno bogati letini, še ni bilo nikoli toliko smole in toliko sovražnosti med njim in mužiki, kot prav tisto leto. Videl je, da je gospodarstvo, kakršno vodi on, samo brezobziren in vztrajen boj med njim in delavci. V tem boju je videl, da je kljub neznanskemu naprežanju z njegove in brez slehernega napora z druge strani, doseženo samo to, da gospodarstvo ne gre nikamor in da za prazen nič kvarijo prvovrstno orodje. Kljub temu je vedel, da ga imajo radi in da je po njihovem ljudski gospod; dogajalo se je samo zato, ker so hoteli delati veselo in brezskrbno. Toda zdaj se ni mogel slepit, to njegovo gospodarstvo ga ni samo nehalo zanimati, temveč mu je postalo celo zoprno. Vrh tega pa ga je dajala še zavest, da je blizu njega Kitty, ki bi jo rad videl. Sklenil je, da se odpelje k prijatelju Svijaškemu, kjer je lahko šel loviti kljunače.

Opazke: 'Ne morem je prositi, da postane moja žena, samo zato, ker ne more biti žena tistega, ki ga je hotela.' Zdelo se mu je nemogoče, da bi zdaj, ko mu je Dolly povedala, da je Kitty nesrečna, bila onadva skupaj. Ni vedel, kako se naj dela, da tega ne ve (da se Kitty ni omožila z Vronskim).

25. poglavje

Na pol poti se je ustavil pri bogatem mužiku, da je nakrmil konje. Stari je pred desetimi leti vzel sto dvajset desetin v najem od graščakinje, lani pa jih je odkupil in najel pri sosednjem graščaku še tristo. Manjši del zemlje, slabšo, je dal v zakup, štirideset desetin polja pa je obdeloval sam s sovjo družino in z dvema najetima delavcema. Nad njimi se je starec potožil, a le, ker se to spodobi. Levin mu je dejal, da pri njih graščakih je velik križ z delavci. Starec je gospodarjenje z delavci označil kot čisto izgubo, čeprav je sam tudi gospodaril z delavci. Vendar oni so bili kmetje in povsod so zraven, če je kateri zanič pač hodi. Vso pot od starca do Svijaškega se je Levin venomer spominjal tega gospodarstva, kakor da je v tem vtisu nekaj, kar zahteva njegovo pozornost.

26. poglavje

Izkazalo se je da lov ni tako dober, kot je mislil Levin. Barje se je osušilo in kljunačev sploh ni bilo. Po svojem razočaranju v gospodarstvu, se je Levin posebno veselil bivanja pri Svijaškem. Vedel je, da se bo pri Svijaškem srečal s sosednimi graščaki in mikalo ga je, da bi poslušal tiste gospodarske pogovore o letini, najemanju delavcev itd. Zvečer pri čaju se je razpletel prav tisti zanimivi pogovor, ki ga je Levin pričakoval. Levin je sedel poleg gostiteljice za mizo s čajem in se je moral pogovarjati z njo. V mučni zadregi pa je bil zato, ker mu je naproti sedela svakinja Svijaškega v posebni obleki, za katero se je Levinu zdelo, da si jo je nadela zaradi njega, s posebnim izrezom v obliki trapeza na belih prsih. Zdelo se mu je, da bo povsod, kamorkoli pogleda v tisto smer, videl samo njen izrez. Ker čez čas ni imel več moči, da bi govoril z njima je stopil na drugi konec mize, kjer je sedel gostitelj z graščakom.

Opazke: Svijaški je bil v svojem okrožju načelnik plemstva. Bil je pet let starejši od Levina in že dolgo oženjen. Bil je izredno liberalen človek. Zaničeval je plemstvo in je imel plemiče za tihe zagovornike tlačanstva. Veroval ni ne v vraga in ne v boga, vendar si močno belil glavo z vprašanjem, kako bi izboljšali položaj duhovništva in zmanjšali župnije, pri čemer pa se je zlasti naprezal, da bi cerkev ostala v njegovi vasi. Glede ženskega vprašanja je bil v taboru strastnih zagovornikov ženske svobode. Levinu se je zdel izredno pameten in izobražen, ki je znal biti kljub svoji izobrazbi nenavadno preprost.

27. poglavje

Svijaški in graščak sta se pogovarjala o gospodarstvu. Graščak se je pritoževal nad mužiki, češ da gre samo za pijančevanje in razuzdanost. V pogovor se je vključil še en graščak Mihail Petrovič, ki je dejal, da je njegovo gospodarstvo preprosto, da nima druge skrbi, kakor da bi imel jeseni pripravljen denar za davke. Levin je vprašal graščaka s sivimi brki, kako bi se moralo gospodariti. Ta je menil, da se mora zemlja dati na spolovino ali mužikom v najem. Toda vedel je, da delavci nočejo dobro delati niti nočejo delati z dobrim orodjem. Svijaški je menil, da ne znajo dobro gospodariti in da morajo gospodarstvo izboljšati, s tem pa se ni strinjal. Tako je nastal en zanimiv pogovor o gospodarstvu, pri čemer je vsak zagovarjal svoje mnenje.

28. poglavje

Levin se je tisti večer neznosno dolgočasil z gospema. Burila ga je misel, da njegovo nezadovoljstvo do gospodarstvu ni le njegova osebna težava, temveč splošno stanje te stvari v Rusiji. Ko se je poslovil od dam, je stopil v kabinet Svijaškega. Ponovno je Levin načel temo o gospodarstvu. Svijaški je menil, da je potrebno le izobraziti ljudstvo, za kar so potrebne šole. Levin mu je ugovarjal, češ da ne razume, kako naj šole pripomorejo narodu, da si izboljša ta gmotni položaj. Levinu se je zdelo, da je ta predragi Svijaški, ki je hranil svoje misli samo za družabno rabo, življenje opiral na nekakšne druge, njemu neznane osnove. Ko je ostal sam v sobi, ki so mu jo dodelili, si je v mislih popravljaj svoje odgovore na Svijaškove besede. Menil je, da bi mu moral povedati, da to splošno nezadovoljstvo z gospodarstvom dokazuje, da so krivi oni, ne delavci. Poskusiti bi morali imeti delovno silo ne za idealno delovno silo, temveč za ruskega mušika z vsemi njegovimi nagoni in si po tem uravnavati gospodarstvo. Čeprav še ni mislil odpotovati naslednjega dne, se je zdaj odločil, da se zarana odpelje domov. Sklenil je, da postavi na glavo vse svoje dotedanje gospodarstvo.

Opazke: Kabinet Svijaškega je bila velikanska soba s knjižnimi omarami ob stenah in z dvema mizama – s težko pisalno mizo, ki je stala sredi sobe, in z okroglo mizo, na kateri so bile okrog svetilke v obliki zvezde razložene zadnje številke listov in časnikov v raznih jezikih. Zraven pisalne mize je bilo stojalo s predali, na katerih so zlati napisi označevali različno vsebino.

29. poglavje

Ko je še tisti večer, takoj po vrnitvi domov, oskrbniku razodel svoje načrte, se je oskrbnik z vidnim zadovoljstvom strinjal s tistim delom izvajanj, v katerem je Levin dokazoval, da je bilo vse, kar so delali dotlej, neumnost in gola izguba. Pozneje, ko je z mušiki načel to stvar in jim ponujal zemljo pod novimi pogoji, je spet trčil ob isto poglavitno težavo – vsi so bili tako vpreženi v vsakdanje delo, da niso imeli kdaj pretehtati dobrih in slabih strani podjetja. Druga težava je bila v tem, da kmetje nikakor niso mogli verjeti, da bi graščak lahko kanil kaj drugega, kot da jih kar najbolj do čistega obere. Kljub vsem tem težavam je dosegel svoje, in na jesen je stvar stekla. Svoje gospodarstvo je sklenil razdeliti. Od strežaja Oblonskih, ki mu je sedlo pripeljal, je konec avgusta izvedel, da so Oblonski odpotovali v Moskvo. Čutil je, da je s svojo nevljudnostjo, ko sploh ni odgovoril na pismo Darje Aleksandrovne, zadnje upanje in nikoli več ne pojde k njim. Vse to mu je bilo zdaj čisto vseeno. Novi ustroj njegovega gospodarstva ga je popolnoma vklepal.

Opazke: Mislil je, da se ruski narod, ki je poklican, da naseljuje in obdeluje velikanska še nezasedena območja, dokler ni vse naseljeno, zavestno drži prijemov, ki so za to potrebni, in da ti prijemi nikakor niso tako slabi, kakor to ponavadi mislijo ljudje. In to je hotel dokazati.

30. poglavje

Konec septembra je v gospodarstvu stvar imenitno teklo. Da bi jo teoretično razložil in končal svojo razpravo, je zdaj Levin moral le še odpotovati v tujino. Tridesetega septembra se je Levin začel pripravljati na odhod. Pojezdil je po gospodarstvu, da bi dal še zadnja navodila pred odhodom. Menil je, da se vse gospodarstvo in vse narodovo stanje mora docela spremeniti. To je bil cilj, za katerega je vredno delati. V takih mislih je Levin že v temi prišel do doma. Levin se vrnil v kabinet in sedel k delu. Nenadoma se je spomnil Kitty in začel hoditi gor in dol po sobi. Nato je prišla v njegovo sobo Agafja Mihajlovna, ki je vedela vse nadrobnosti o njegovih gospodarskih načrtih. Čudila se je, zakaj si zaradi teh mušikov tako beli glavo in mu povedala, da se mora oženiti in nič drugega. Zazvonil je zvonec in Levin je šel pogledat, kdo je bil ta nepričakovan gost.

31. poglavje

Uvidel je, da je gost bil njegov brat Nikolaj, ki je v svoji koščeni in s svojim bolezenskim videzom že prej bil strašen, je bil zdaj še bolj shujšan in še bolj onemogel. Bil je s kožo pokrit okostnjak. Pred nekaj tedni je Levin pisal bratu, da lahko dobi, zdaj ko je prodan manjši del dotlej še nerazdeljene dediščine, svoj delež. Nikolaj je rekel, da je zdaj prišel po ta denar, pred vsem pa zato, ker bi se rad pomudil v svojem gnezdu, rad bi se dotaknil svoje rodne zemlje. Bil je nadvse prijazen in dobre volje, kakršen je bil, kot se je Levin spomnil, v otroških letih velikokrat. Levinu je povedal, da je Marjo Nikolajevno spravil proč, češ da je zoprna ženska in da si po sedaj čisto drugače uredil svoje življenje. Nikolaj je Levina vprašal, kako se kaj ima in Levin je bil vesel, da lahko govori o sebi. Oba pa je izpolnjevala ena sama misel, Nikolajeva bolezen in njegova smrt. Levinu so vse mogoče misli rojile po glavi, končavale pa so se vse v smrti. Smrt, neizbežni konec vsega, se mu je prvič pokazal z neubranljivo silo. Levin se j zavedal bratovega slabega zdravstvenega stanja in je premišljeval, kako mu lahko pomaga.

32. poglavje

Drugo jutro je Nikolaj postal razdražljiv in se je nenehno zaganjal v brata, pri čemer ga je drezal prav v najbolj boleča mesta. Tretji dan je Nikolaj izzval brata, da mu je znova razložil svoj načrt in začel obsojati. Zamenjal ga je celo nalašč s komunizmom. A, Levin je zanikal, da bi kadarkoli bil komunist. Naj si je Levin še tako prizadeval, da bi pomiril brata, si ni dal Nikolaj nič dopovedati. Levin je videl, da je postalo bratu življenje kratko malo neznosno. Pred odhodom je Nikolaj bratu dejal, naj ga ne ima v slabem spominu. Levin je razumel, kaj je Nikolaj mislil s temi besedami, in solze so mu zalile oči. Tretjega dne po bratovem odhodu se je tudi Levin odpeljal v tujino (Nemčija, Anglija, podeželje). Na kolodvoru se je srečal s Ščerbackim. Levin je v vsem videl le smrt ali pot k njej. Toda vedel je, da nekako vendarle mora živeti, dokler ne pride v smrt.

4. del

1. poglavje

Karenina, mož in žena, sta živela še naprej v isti hiši in sta se srečevala vsak dan, toda bila sta si popolnoma tja. Vronski ni prihajal v dom Alekseja Aleksandroviča, toda Ana se je zunaj doma shajala z nji, in mož je to vedel. Sredi zime je Vronski preživel dolgočasen teden s tujim princem, kateremu je bil dodeljen. Princ ni hotel zanemariti nič takega, o čemer bi ga doma mogli vprašati, ali je to videl v Rusiji. Vronski si je moral pošteno beliti glavo, da je v njegov program spravil vse ruske zabave, ki so jih razni ljudje priporočili princu. Vronski je bil vaje princev, vseeno pa se mu je ta teden zdel posebno težak. Glavni vzrok, zaradi katerega je šel princ Vronskemu tako na živce, pa je bil, da je Vronski v njem nehote videl samega sebe. Ko se je sedmega dne, pred prinčevim odhodom v Moskvo, poslovil od njega, je bil srečen, da se je rešil tega nerodnega položaja in neprijetnega ogledala.

Opazke: 'Govedina neumna! Kaj sem res tudi jaz takšen?'. Kar je Vronski videl v tem ogledalu, ni bilo preveč laskavo za njegovo samoljubje.

2. poglavje

Ko se je Vronski vrnil domov, je našel pisemce od Ane, v katerem mu je sporočila, da ne more več brez njega. Potem ko je pozajtrkoval, je takoj legel na divan, in v petih minutah so se v njegovem spominu pomešali vsi nemarni prizori, kar jih je videl zadnje dni. Nato je zaspal. Ko se je prebudil je bilo že pol devetih. Odpeljal se je proti vhodu doma Kareninovih. Tik na pragu se je skoraj zaletel v Alekseja Aleksandroviča. Kareninove oči so se uprle Vronskemu v obraz. Vronski se je poklonil; Aleksej Aleksandrovič je raztegnil usta, dvignil roko h klobuku in stopil mimo njega. V hiši je našel Ano, ki mu je položila obe roki na rame in dolgo zrla vanj z globokim, prevzetim in hkrati reizkušajočim pogledom. Zatapljala se je v njegov obraz za ves čas, odkar ga ni videla.

3. poglavje

Ana je bila neskončno vesela, da je naposled videla Vronskega. Povedala mu je, da je bilo preteklih nekaj dni zanj neznosnih. Ana je ponovno postala ljubosumna in ti napadi ljubosumnosti, ki so se je zadnji čas čedalje bolj lotevali, so Vronskega navdajali z grozo in so ga ohlajali do nje. Ana še malo ni bila takšna, kakršno jo je bil videl prvi čas. Tako nravstveno kot telesno se je spremenila na slabše. Vsa se je nekam razlezla. Gledal jo je, kot človek gleda na veneč cvet, ki ga je bil utrgal in v katerem zdaj le še s težavo razloči lepoto, zaradi katere ga je utrgal in uničil. Kljub temu pa je čutil, da bi si jo tedaj, ko je bila njegova ljubezen močnejša, še lahko izruval iz srca, ko bi bil napel vso svojo voljo; zdaj pa, ko se mu je zdelo, da je ne ljubi več, je vedel, da njune zveze ni mogoče prekiniti. Ano je medtem peklenšček (kakor sta poimenovala ljubosumnost) minil. Vronski je Ani povedal, da je srečal njenega moža na vratih in da sta se pozdravila čisto normalno, kot dobra znanca. Vronski je Ano vprašal, kako je in kdaj bo (najverjetneje... se rodil otrok). Ana mu je odgovorila, da kmalu, da je sanjala, da bo na porodu umrla. Na njenem obrazu je bila groza, in Vronskega je prav tako preplavila groza.

4. poglavje

Ko se je Aleksej Aleksandrovič vrnil domov, je pazljivo pogledal na obešalnik, in ko je videl, da vojaškega plašča ni več, je kot ponavadi odšel v svojo sobo. Ana ni izpolnila njegove zahteve, zato jo je moral kaznovati. Vso noč ni spal, in njegova jeza je zjutraj dosegla skrajno mejo. Brž ko je izvedel, da je vstala, je stopil v njeno sobo. Stopil je vnjeno sobo, in ne da bi jo pozdravil, se je odpravil naravnost k pisalni mizi, vzel ključe in odprl predal. Ko ga je Ana vprašala, kaj bi rad, ji je povedal, da išče pima njenega ljubimca. Ana ni razumela, zakaj jo mora tako žaliti. Očital ji je, da misli samo na sebe, ne ve pa, koliko je moral sam pretrpeti. Prvič se je Ani za hip srce zganilo zanj, zasmilil se je ji. Povedal ji je še, da se bo naslednji dan odpeljal v Moskvo in da se v njuno hišo ne bo vrnil več, o njegovi odločitvi pa jo bo obvestil njegov odvetnik. Njun sin, Serjoža, pa se bo preselil k sestri Alekseja. Nato je molče odšel iz sobe.

5. poglavje

Čakalnica znamenitega petrograjskega odvetnika je bila polna. Aleksej je enemu izmed pisarjev povedal, da želi govoriti z gospodom odvetnikom, ter mu dal svojo vizitko. Čez dve minuti sta se na vratih prikazala dolgi stari pravnik in odvetnik. Odvetnik je vedel, kdo je Aleksej in je poznal njegovo

koristno delovanje. Aleksej je odvetniku priznal, da ga je žena prevarala, in da zato želi razvezo zakona vendar tako, da sin ne bi ostal pri materi. Odvetnik mu je nato navedel poti po katerih je mogoče priti do uresničenja njegove želje. Razveza zakona je bila možna v treh primerih: telesne pomanjkljivosti zakoncev, petletna odsotnost brez glasu in prešuštvo, toda vse poti se vračajo v eno, prešuštvo katerega izmed zakoncev. Aleksej je rekel, da je možno samo eno, in sicer prisilni dokaz na podlagi pisem, ki jih imamo na razpolago. Iz besed odvetnika je lahko sklepal, da je razveza zakona dosegljiva, in je prosil odvetnika, da mu sporoči svoje pogoje. Domenila sta se, da bo odvetnik sporočil sovje pogoje čez teden dni, Aleksej pa mu svojo odločitev ali s katerimi pogoji prevzema stvar sporoči pisno.

6. poglavje

Aleksej Aleksandrovič je bil na seji komisije z dne sedemnajstega avgusta izojeval sijajno zmago. Toda Stremov, ki se je čutil na zadnji seji živo zadetega, je ob sprejemu tega poročila uporabil taktiko, ki je Aleksej Aleksandrovič ni pričakoval. Stremov je potegnil še nekaj članov za seboj, na lepem je prešel v tabor Alekseja Aleksandroviča in ni samo vneto zagovarjal izvajanje ukrepov, ki jih je predlagal Aleksej, temveč je sam predložil še nekaj podobnih, pa skrajnih ukrepov. Ti do skrajni ukrepi so se izkazali za tako neumne, da so vsi hkrati udarili po njih, tako javno mnenje, kot pametne gospe in časniki. Stremov pa se je umaknil in delal, kakor da je zgolj slepo sledil Kareninovemu načrtu, zdaj je pa sam bil osupel in zbežan nad tem, kar se je izcimilo. V tem položaju se je Aleksej odločil za nekaj važnega. Poprosil je za dovoljenje, da sme odpotovati v gubernije, da razčisti stvar. Ta stvar je celo v družbi naredila zmedo, ker nihče ni mogel razbrati, ali tujerodci res revščino tolčejo in hirajo, ali a cvetejo. Na poti v daljne gubernije se je Aleksej Aleksandrovič za tri dni ustavil v Moskvi. Na križišču pri Časniški ulici je Aleksej srečal Stivo in Dolly z otroki. Aleksej je dejal, da je imel veliko dela, zato jih ni imel časa obiskati. Ko je Dolly povprašala Alekseja za Ano, ji je povedal le, da je zdrava in se odpravil k svoji kočiji.

7. poglavje

Stiva se je zapeljal v Veliko gledališče na skušnjo baleta. Z Mašo Čibisovo (čedna plesalka), kateri je podaril ogrlico, se je zmenil za sestanek po baletu. Povedal ji je, da k začetku baleta ne more priti, vendar, je obljubil, da bo obljubil zadnje dejanje in da jo bo potem peljal na večerjo. Stiva je rad jedel, še rajši pa je sam prirejal manjše, zato pa tako glede jedi in pijač kakor tudi glede izbora gostov zelo prefinjene gostije. Povabil je Kitty in Levina, sestrično, mladega Ščerbackega, Sergeja Kozniševa in Alekseja Aleksandrovič in znanega čudaka in zanesenjaka Pescova. Stiva je bil take volje, da imenitnejše sploh ne bi mogel biti. Stiva je nekako uganil, da med Kareninovima nekaj ni v redu. Ko je prišel Levin, ga je Aleksej povabil na večerjo in ta je obljubil, da pride.

8. poglavje

Ko je bil Aleksej Aleksandrovič prišel od maše, je vse dopoldne sedel doma. To dopoldne je imel dve nalogi, sprejeti je moral odposlanstvo v Petrograd namenjenih tujerodcev in jim dati navodila, in odvetniku je moral napisati pismo. Brez najmanjšega omahovanja je odvetnika poooblastil, da ukrepa po lastnem preudarku in priložil še tri pisma Vronskega, ki jih je našel v Ani uropani mapi. Nato je prišel k njemu Stiva, da bi ga povabil na večerjo. Aleksej je Stivi povedal, da ne more priti k njim, ker je njegovo sestro oz svojo ženo tožil za razvezo zakona. To se je Stivi zdelo strašno, a ga je

prosil, da vseeno pridi k Dolly, da se pogovorita. Na koncu je Aleksej le sprejel povabilo in rekel, da bo prišel na večerjo.

9. poglavje

Ob petih je Stiva prišel domov, kjer je bilo polno gostov. V jedilnici mu je prišel naproti Levin, ki ga je nato odpeljal seznaniti se s Kareninom. Kljub svoji svobodmiselnosti je Stiva vedel, da mora biti znanje s Kareninom za vsakogar laskavo, in je zato z njim gostil svoje najboljše prijatelje. Toda prav tedaj Levin ni mogel do kraja užiti prijetnosti tega znanja. Kitty že dolgo ni videl, zdaj pa, ko je slišal, da je tam, ga je mahoma obšla taka radost in hkrati strah. Ko jo je zagledal, si je mislil, da ni bila taka kot prej, ampak čisto drugačna. Bila je plašljiva in še bolj očarljiva. Ko sta se pozdravila, se mu je zazdelo, kot da se duši od sreče. Nato je Stiva Levina prijel za roko in ga odpeljal h Kareninu. Moški so nato odšli v jedilnico, kjer je beseda tekla o porušenju Poljske. Na večerji je Stiva posadil Kitty in Levina skupaj za mizo. V zunanjem pogledu je bil večer posrečen. Večerja je bila odlična, gospodje pa so vstali od mize, ne da bi nehali govoriti, in celo Aleksej Aleksandrovič se je odtajal.

10. poglavje

Debata je v moški družbi sprva tekla o klasični in realni izobrazbi, primerjali so prednosti in slabosti obeh. Nato pa so še izražali svoja mnenja o ženski izobrazbi. Zelo duhovit je bil stari knez, ki se je norčeval iz pravic in dolžnosti žensk. To je še najbolj spravilo v smeh sicer neopaznega Turovcina.

11. poglavje

V skupnem pogovoru so sodelovali vsi razen Kitty in Levina. Z Levinom sta imela svoj pogovor, pa ne pravi pogovor, temveč nekakšen skrivnosten stik, ki ju je vsak hip tesneje vezal in je v obeh vzbujal radosten trepet pred neznanim. Ko ga je Kitty vprašala, kako jo je lani mogel videti v kočiji, je Levin najprej povedal, kako se je po cesti vračal s kočnje in jo je srečal. Nato je Levin opazil, kako se Turovcin od srca smeji. Kitty mu je povedala, da sta prijateja in da je zelo dober človek. Levin j še enkrat pogledal Turovcina in se začudil, kako to, da ni že prej doumel, kako čudovit je ta človek.

12. poglavje

V začetem pogovoru o ženskih pravicah so prišla na vrsto tudi vprašanja o neenakopravnosti v zakonu. Turovcin je vprašal Karenina, če je morda slišal za Prjačnikova, ki je Kvitskega ubil v dvoboju zaradi žene. To je Karenina presenetilo. Hotel je že oditi toda Dolly mu je dejala, da se mora pogovoriti z njim. Bila je namreč trdno prepričana, da je Ana nedolžna, toda Karenin ji je povedal, da je Ana zatajila svojo dolžnost in prevarala svojega moža. Dolly sta bili Ana in pregreha nezdružljivi. Karenin je Dolly povedal, da se je odločil za razvezo zakona, toda Dolly ga je skušala pripraviti na to, da tega ne bi storil. Karenin ji je povedal, da ni hudoben človek in nikoli ni nobenega sovražil, toda Ano sedaj sovraži z vso močjo svoje duše in ji ne more odpustiti tega kar je storila. Nato se je Karenin poslovil in odšel.

13. poglavje

Levin je ostal v krogu moških in sodeloval v skupnem pogovoru. Čeprav se ni oziral na Kitty, je čutil njene kretnje in njene poglede. Kasneje je stopil do nje in obnovila sta pogovor, ki se je pletel med

večerjo. Ob tem pa je Kitty s kredo risala po mizi. Vprašal jo je, ne direktno, temveč je na mizo napisal le prve črke besed, ki so sestavljale njegove vprašanje. Vprašal jo je namreč, če so njene besede 'To ne more biti', veljale le takrat ali za vedno. Na mizo mu je na enak način napisala, da takrat ni mogla odgovoriti drugače. Prosila ga je naj ji odpusti, kar je bilo, toda odgovoril ji je, da ji nima kaj, saj je nikoli ni nehal ljubiti. V njunem pogovoru je bilo povedano vse; povedano je bilo, da ga Kitty ljubi in da bo povedala očetu in materi, da pride Levin naslednje jutro.

14. poglavje

Ko je Kitty odšla in je Levin ostal sam, a je občel takšen nemir in tako nestrpna želja, da bi kar najpoprej dočakal dopoldne prihajajočega dne. Spoznal je, da še ne kaže umreti. Z bratom je nato odšel na sejo, kjer so se vrstili govori. Zlasti njega, so imeli tisti večer vsi radi. Ko ga je Svijaški povabil na čaj se no obotavljal. Levin celo noč ni spal. Noč je bla hladna, njega pa je kuhalo vse do jutra. Ob šestih se je oblekel in stopil na ulico.

15. poglavje

Ulice so bile še prazne. Levin se je napotil k hiši Ščerbackih, toda tam je še vse spalo. Vrnil se je v svojo sobo v hotelu in naročil kavo. Ob dvanajstih je Levin stopil pred vhod, izbral enega izmed izvoščkov s srečnimi obrazi in mu velel, naj ga zapelje k Ščerbackim. Ko je prispel pred vhod Ščerbackih je Kitty prihitela k njemu in se mu je vsa predala, plaha in polna radosti. Objel jo je in prižl ustnice na njena usta, koprneča po njegovem poljubu. Tako mama kot oče Ščerbacki sta bila zelo zadovoljna, da sta videla Levina in njuno hčer tako srečna.

16. poglavje

Kneginja je dejala, da ju morajo blagosloviti in razglasiti zaroko. Levin, ki je bil neskončno srečen, je Kitty povedal, da je vedel, da bo tako, prepričan je bil, da jima je bilo to usojeno. Toda odločil se je, da ji še prve dni pove dvoje. Prvič, da ni tako čist kot ona, in drugi, da ne veruje. Priznanje, da ne veruje, Kitty sploh ni prizadelo. Ob njegovem drugem priznanju pa se je bridko razjokala. Levin ji svojega dnevnika, v katerem so bile zapisane stvari, ki jih je vedel le on, ni izročil brez notranjega boja, ampak vedel je, da med njima ne sme biti skrivnosti. Ko jo je Levin našel vso potrto, potem ko se je seznanila s njegovim drugim priznanjem je spoznal prepad, ki ločuje njegovo sramotno preteklost on njene golobje nedolžnosti, in zgrozil se je nad tem, kar je storil. Odpustila m je, toda po tistem je bil še bolj prepričan, da je ni vreden in svojo nezasluženo srečo je še bolj cenil.

17. poglavje

Na poti v svojo samotno hotelsko sobo, je Aleksej Aleksandrovič v spominu nehote obnavljal pogovore med kosilom in po njem. Ko je prispel v sobo mu je strežaj prinesel dve brzojavki. Prva je vsebovala sporočilo, da je na mesto, ki ga je želel Karenin, imenovan Stremov. Druga brzojavka je bilo od žene, ki mu je pisala, da je na smrtni postelji in, da ga prosi, naj jo obišče. Ob tem spoznanju se je zaničljivo nasmehnil in izpustil brzojavko, menil je, da gre za golo prevaro in zvijačo. Toda, ko je pomislil, da to utegne biti resnica, je takoj naznanil svoj odhod v Petrograd. Mislil si je, če je njena bolezen ukana, bo brez besed odšel. Če pa je res na smrtni postelji i ga želi, preden umre, ji bo odpusti, če jo najde še živo, in če bo prepozen, ji izkaže poslednjo čast. Ko je Aleksej Aleksandrovič prispel do domačih vrat, je povprašal, kako je z Ano, so mu povedali, da je včeraj rodila zdravo hčerko, a da je sama v slabem zdravstvenem stanju. Šele tedaj, je spoznal, kako zelo ji je želel smrt. Iz

Anine sobe je prišla babica v čepcu, ki je Aleksej Aleksandrovič povedala, da Ana govori samo še o njem. Aleksej Aleksandrovič je stopil v njen kabinet. Za mizo je sedel Vronski in jokalo z rokami na obrazu. Ko je zagledal Aninega moža se je zbegal, nato pa rekel, da Ana umira, in da zdravniki pravijo, da ni več upanja. Ko je Aleksej Aleksandrovič videl solze Vronskega, je začutil naval duševne zmedenosti. Šel je do Ane, kateri se je dobesedno mešalo. Lotevali sta se ga razburjenost in zbeganost. V sobo je prišel še Vronski, ki si je z rokami zakrival obraz. Aleksej Aleksandrovič je prijel roke Vronskega in mu jih potegnil z obraza, strašnega od trpljenja in sramu, ki ga je odseval. Aleksej Aleksandrovič mu je dal roko, ne da bi zadrževal solze, ki so mu lile iz oči. Opolnoči je Ana ležala v nezavedi in žila ji skorajda ni več utripala. Pričakovali so, da bo vsak čas konec. Proti jutru pa se spet začel nemir, živahnost naglo preskakovanje misli in zgovornosti, in končalo se je spet z nezavestjo. Tretjega dne je bilo isto in zdravniki so rekli, da je upanje. Vronski je Karenina prosil naj mu prizanesi. Aleksej Aleksandrovič je Vronskemu povedal, da je Ani že odpustil in, da je sedaj njegova dolžnost, da ostane pri njej za njega (Vronskega) pa je najbolje, da se umakne. Vronski čustev Karenina ni razumel, toda slutil je, da je to nekaj višjega in nedostopnega celo za njegovo miselnost.

18. poglavje

Vronski se je počutil osramočenega, ponižanega, krivega in nesposobnega, da bi opral svoje ponižanje. Varanega moža je iznenada ona sama poklicala in ga povzdignila na tako višino, da človeku vzbuja strah in spoštovanje. Neizrekljivo nesrečnega se je zdaj čutil zato, ker je postala njegova strast do Ane, za katero se mu je zadnje čase zdelo, da se ohlaja, zdaj, ko je videl, da jo je za zmeraj izgubil, močnejša kot kdaj prej. Doma je skušal zaspiti. In res, še tisti mah se mu je začelo vse prepletati v glavi in pogrezati se je začel v prepado pozabe. Nenadoma pa se je zdrznil in planil pokonci. Skušal je zaspiti, a mu ni uspelo. Vse mogoče misli so mu rojile po glavi. Naposled je šel k vratom in jih zaprl, stopil je mizi, vzel revolver, si ga ogledal, obrnil na nabito cev in se zamislil. 'Kaj pa drugega', si je mislil. Revolver si je nastavil na levo stran prsi, močno je trznil z roko, kakor da jo hoče naglo stisniti v pest, in potegnil za petelina. Strela ni slišal, toda podrl ga je hud udarec v prsi. Trudoma se je zbral, spoznal je, da je na tleh, in ko je videl kri na tigrovi koži in na svoj roki, je spoznal, da je streljal nase in zgrešil. Oskrbeli so ga trije zdravniki in svakinja Varja.

19. poglavje

Aleksej Aleksandrovič se je ob postelji bolne žene prvič v življenju predal ganjenemu sočutju, ki ga je v njem zbujalo trpljenje drugih ljudi in ki se ga je dotle sramoval kot škodljive slabosti. Odpustil je in smilila se mu je, ker je toliko pretrpela. Tudi za sina mu je bilo hudo. Toda do novorojenega dekletca ga je navdajalo posebno čustvo – ne samo usmiljenje, temveč prava nežnost. Čutil je, da ga vsi gledajo z vprašujočim začudenjem, da ga ne razumejo in da pričakujejo nekaj od njega. Konec februarja je novorojena hčerka Ane, ki so jo tudi imenovali Ana, zbolela. Aleksej Aleksandrovič je naročil, naj pošljejo po zdravnika, preden se je odpeljal na ministrstvo. Na koncu pa se je le izkazalo, da dojilja ni imela dovolj mleka in da bo treba njo pregledati. Aleksej Aleksandrovič je stopil v spalnico Ane, in prestregel njen pogovor z Betsy. Stopil je do Ane, ji poljubil roko in jo vprašal, kako se počuti. Ana mu je povedala, da bi Vronski rad prišel k njim, da se poslovijo preden odide v Taškent (vojska), a da ga ne more sprejeti. Betsy jo je popravila, češ da je prej rekla, da je odvisno od moža. Betsy je Kareninu svetovala, naj sprejme Vronskega preden je odšla.

20. poglavje

Po odhodu Betsy, je sledil še pogovor med Ano in Aleksejem Aleksandrovičem. Aleksej Aleksandrovič je jasno sprevidel, da ves svet in tudi žena nekaj zahtevajo od njega, toda kaj pravzaprav, ni mogel uganiti. Čutil je, da je brez moči; že vnaprej je vedel, da so vsi zoper njega in mu ne bodo pustili, da bi storil, kar se mu zdelo tako naravno in pravilno, temveč ga bodo prisilili, da bo storil tisto, kar ni prav, njim pa se zdi, da je nujno.

21. poglavje

Betsy še ni odšla iz salona, je že trčila v Stivo, ki ji je povedal, da je prišel urejat tuje družinske zadeve. Ko je Stiva stopil do sestre, jo je našel v solzah. Povprašal jo je po počutju. Povedala mu je, da je se zelo slabo počuti. Dejala je, da je že slišala, da ljubijo ženske svoje može celo zaradi svojih pregreh, ona pa je svojega moža sovražila zaradi njegove kreposti in dodala, da verjame, da je Aleksej Aleksandrovič dober in plemenit človek, da še nohta z njegovega prsta ni vredna, vendar ga sovraži. Stiva jo je tolažil in pomirjal. Smiselno rešitev tega trpljenja obeh, tako Ane kot Alekseja Aleksandroviča, je videl v ločitvi. Nato je odšel še k njenemu možu.

22. poglavje

Stepan Arkadjič je stopil v kabinet Alekseja Aleksandroviča. Kareninu je rekel, da bi se rad pogovoril z njim. Karenin je Stivi pokazal pismo, ki ga je pisal Ani. V pismu je Ano naprošal naj mu pove, kaj bi želi. Stiva je menil, da če bo prebrala to pismo, ne bo mogla nič reči, le še bolj bo pobesila glavo. Povedal je Kareninu, da edino možnost, da se razreši ta duševni nemir, vidi v ločitvi. O tem je Karenin že velikokrat premišljeval, vendar razveza zakona se mu je zdelo nemogoča. Kaj bo s sinom če se ločita? Vedel je, da se bo Ana kot ločenka združila z Vronskim in da bo ta zveza nezakonita in pregrešna, ker se po cerkveni postavi žena ne more znova poročiti, dokler je mož živ. In če se zgodi, da se bo združila z Vronskim in jo ta čez nekaj časa zapusti, bo kri on, ker je privolil v ločitev. Skratka vse to je že stokrat premišljeval in je bil prepričan, da ločitev ne le ni zelo preprosta, kot pravi svak, temveč popolnoma nemogoča. Stiva si je prizadeval, da bi pomagal, tako sestri kot njenemu možu.

23. poglavje

Rana Vronskega je bila nevarna, čeprav je zgrešil srce. Zanj je skrbela svakinja Varja. Vronski si je lahko zamišljal, da bo spet brez sramu gledal ljudem v oči in da bo lahko spet živel po svojih navadah. Edino, česar si ni mogel izriniti iz srca, je bila obupna žalost nad tem, da je za zmeraj izgubil njo. Serpuhovski si je umislil, da bi ga poslal v Taškent, in Vronski je brez najrahljajšega omahovanja privolil v njegov predlog. Naslednjega dne je Betsy dopoldne sama prišla k njemu in mu naznanila, da ji je Oblonski zanesljivo sporočil, da je Aleksej Aleksandrovič privolil v ločitev in da torej lahko obišče Ano. Vronski je pozabil na vse svoje načrte, še isti mah se je zapeljal h Kareninovima. Planil je po stopnicah, nikogar in ničesar ni videl, in je naglo stopil v njeno sobo, objel jo je in ji začel divje poljubljati obraz. Bila sta srečna kot še nikoli. Vronski ji je rekel, da se je vse to pač moralo tako odviti. Odločila sta se, da se bosta odpravila v tujino, da si bo Ana opomogla. Vronski je odklonil laskavo in nevarno imenovanje v Taškent in kasneje, ko je opazil, da višji ne odobravajo njegovega dejanja, tudi odstopil. Čez mesec dni je ostal Aleksej Aleksandrovič s sinom sam v svojem stanovanju, Ana pa je z Vronskim odpotovala v tujino, ne da bi se ločila od moža. Ločitev je tudi odločno odklonila.